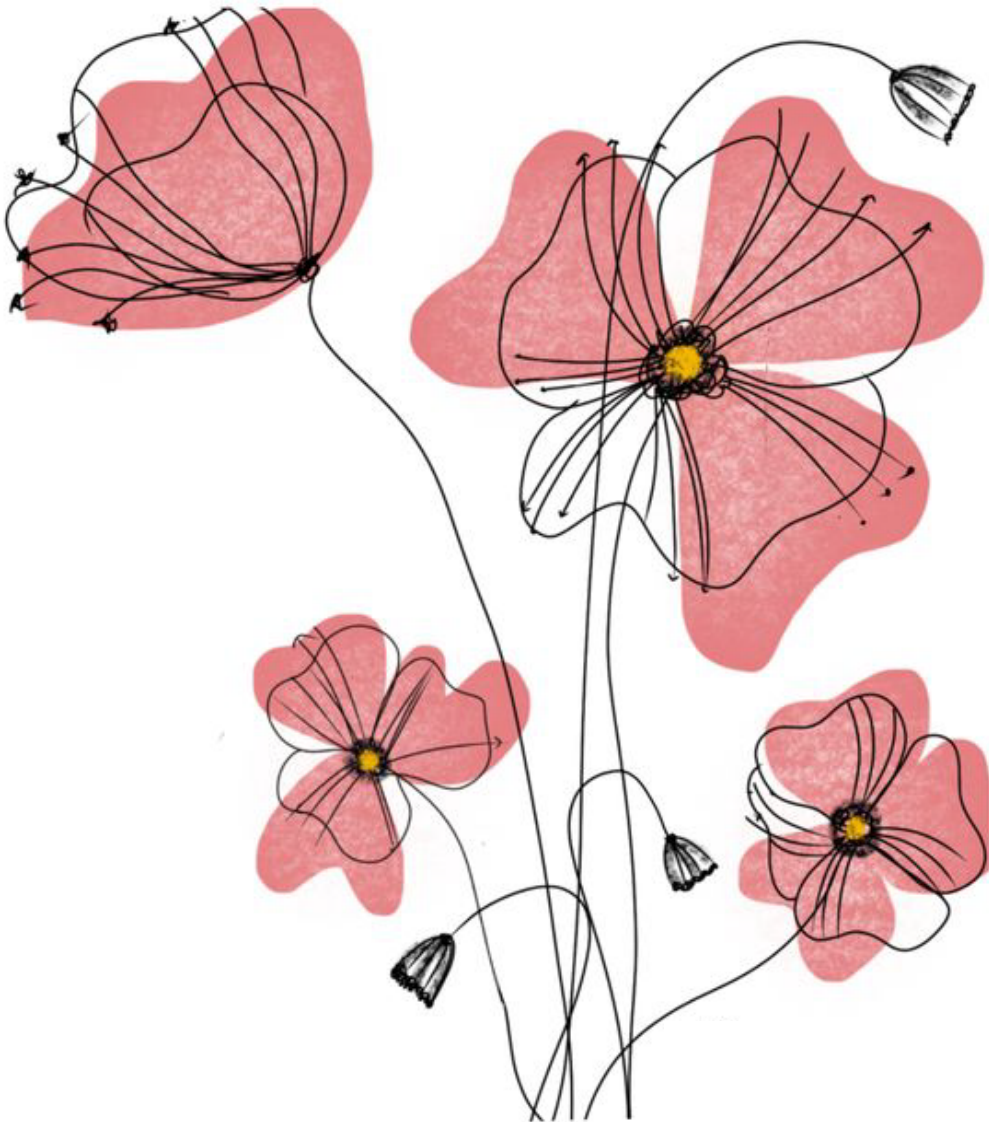

สถาบันการเมืองวิถีใหม่
NEW POLITICAL ACADEMY

การเมืองวิถีใหม่

แนวทางการปฏิรูป การเมืองจากฐานล่าง

สารบัญ

สารบัญ	ก
คำนำ	ค
ปรัชญา แนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย	5
ปฏิรูปการเมือง โดยประชาชน	6
จริยธรรมการเมืองวิถีใหม่	9
วิสัยทัศน์ ตัวชี้วัด เป้าประสงค์	17
ภารกิจ เครือข่ายจังหวัด	19
อะคาเดมีการเมือง	25
หลักสูตรการเมืองวิถีใหม่	26
แนวทางปฏิรูปการเมืองจากฐานล่าง	33
ขบวนการประชาชน ปฏิรูปการเมือง	36
พลังพลเมืองอิสระ	41
โครงสร้างความสัมพันธ์ในขบวน	44
สร้างเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่	51
เชื่อมโยงผู้นำตามธรรมชาติทุกหมู่บ้านตำบล	53
สร้างฐานมั่นคง ทีมเข้มแข็ง ภาพลักษณ์โดดเด่น	56
พันธมิตรยุทธศาสตร์	59

เตรียมพร้อมเลือกตั้ง ส.ส. 2566	62
พรรคการเมืองวิถีใหม่	66
ปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะการเลือกตั้ง	71
สร้างกระแสความนิยม	74
พรรคที่ใช้ พรรคที่ชอบ	76
หาเสียงในวิถีใหม่	79
เลือกตั้งขั้นต้น	82
บริหารงบประมาณเลือกตั้งวิถีใหม่	86
แผนงานผู้ศึกเลือกตั้ง ส.ส. 2566	89

คำนำ

สถาบันการเมืองวิถีใหม่

สถาบันการเมืองวิถีใหม่ (New Political Academy - NPA) เป็นสถาบันทางวิชาการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง ตามแนวคิดและข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ระหว่างปี พ.ศ. 2563 - 2564

สถาบันการเมืองวิถีใหม่เป็นโรงเรียนฝึกสอนและฝึกอบรมสำหรับผู้สนใจ รวมทั้งผู้เตรียมตัวเข้าร่วมทำงานทางการเมืองในบทบาทต่าง ๆ สถาบันฯ เป็นหน่วยงานภายใต้มูลนิธิพัฒนาประชาสังคม โดยการทำงานร่วมกับมูลนิธิโพลิตาสตรีในฐานะองค์กรภาคีพันธมิตรใกล้ชิด

มีภารกิจสำคัญประกอบด้วย

- (1) พัฒนาแนวคิดทฤษฎี แนวทางและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
- (2) จัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกอบรมในรูปแบบการศึกษาทางเลือก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเครือข่ายปฏิรูปการเมืองโดยประชาชน
- (3) ส่งเสริมบทบาทของพรรคการเมืองและนักการเมืองในการทำงานการเมืองในเชิงศีลธรรม
- (4) เสริมสร้างการบูรณาการงานประชาธิปไตยชุมชน ประชาธิปไตยท้องถิ่น และประชาธิปไตยตัวแทนระดับชาติ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน

เอกสารคำแนะนำชุดนี้ เป็นกรอบแนวคิดและเครื่องมือในการสื่อสารกับสมาชิกผู้ร่วมงานทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจในด้านหลักการ เหตุผล ที่มา และแนวคิดแนวทางสำคัญร่วมกัน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เพื่อนสมาชิกและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะได้ศึกษาทำความเข้าใจปรัชญาแนวคิดของสถาบันและภารกิจ การปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอย่างลึกซึ้ง เพื่อบังเกิดเป็นแรงบันดาลใจ ตลอดจนเข้าร่วมขบวนขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองของประเทศให้ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ 2560

ด้วยจิตคารวะ
สถาบันการเมืองวิถีใหม่
มีนาคม 2565

1

ปรัชญา แนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย

สถาบันการเมืองวิถีใหม่
NEW POLITICAL ACADEMY

1

ปฏิรูปการเมือง โดยประชาชน

แนวคิดและปรัชญาเรื่อง “การเมืองวิถีใหม่” ไม่ใช่เรื่องที่คิดกันขึ้นมาใหม่ เพราะแท้ที่จริงแล้วก็คือการเมืองในเชิงศีลธรรมที่ยึดหลักประชาธิปไตยในเชิงคุณธรรม จริยธรรมและอุดมคติที่กำลังขาดหายไปจากระบบการเมืองไทยและการเมืองทั่วโลก

เมื่อย้อนดูการเมืองการปกครองนับตั้งแต่ต้นยุครัตนโกสินทร์ ประเทศไทยต้องเผชิญกับสงคราม การรุกรานจากภายนอก และความผันผวนขัดแย้งภายในมาโดยตลอด ทั้งสงครามเก้าทัพกับพม่า การรุกรานของมหาอำนาจตะวันตก เรื่อยมาจนกระทั่งมีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 และความขัดแย้งทางการเมืองหลังจากนั้น

ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นรูปแบบการเมืองการปกครองในแนวทางสายกลางที่ได้การเลือกแล้ว เนื่องจากสอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมของสังคมไทยและสถานการณ์ที่เป็นจริงในขณะนั้นมากที่สุด แม้กระทั่งจนมาถึงในยุคปัจจุบัน

น่าสังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้เกิดขึ้นในสถานะที่ประชาชนคนไทยเพิ่งเปลี่ยนสถานะมาจากการเป็นไพร่และทาสได้เพียง 20 ปี ยังขาดการศึกษา

และไม่มีประสบการณ์ในทางการเมืองมาก่อน อำนาจอธิปไตยของชาติและประชาชนจึงถูกผลักดันยึดถือและแย่งกันครอบครองโดยกลุ่มขุนศึก ขุนนางและชนชั้นสูง มีการรัฐประหาร กบฏ แย่งชิงอำนาจระหว่างกันเรื่อยมา จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516

จากการลุกขึ้นมาทวงถามประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งของนักศึกษา-ประชาชนในยุคนั้น ได้จุดกระแสความตื่นตัวทางการเมืองของสังคมอย่างกว้างขวาง แต่ด้วยความที่อ่อนประสบการณ์ของขบวนการนักศึกษา และเลือกใช้การเคลื่อนไหวที่สุ่มเสี่ยงเอียงซ้ายจนสุดโต่ง จึงทำให้เกิดการโต้กลับของฝ่ายอนุรักษ์และในที่สุดถูกล้อมปราบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519

หลังจากนั้น พัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยยังคงในสภาพที่ลุ่ม ๆ ดอน ๆ เรื่อยมา มีการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรสลับกับการรัฐประหาร รวมทั้งมีความพยายามที่จะปฏิรูปการเมืองเกิดขึ้นเป็นระลอกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 มีกระบวนการสร้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ได้รับการขนานนามว่า “ฉบับประชาชน” ซึ่งนับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองฉบับแรก

มีการตั้งองค์กรอิสระหลายหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่กำกับดูแล เช่น กกต. ปปช. สตง. กสม. ผู้ตรวจการแผ่นดิน สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่สุดท้ายการเมืองไทยก็ยังคงวนเวียนอยู่กับความแตกแยกทางความคิดความเชื่อทางการเมือง แบ่งขั้วแยกฝ่าย เกิดกลุ่มที่นิยมใช้ความรุนแรง และกระแสการใช้จ่ายเงินซื้อเสียงอย่างหนักแบบกู่ไม่กลับ มีภาวะแทรกซ้อนและเกิดบานปลาย

ในขณะที่กลุ่มคนชั้นนำ อันประกอบด้วยนักการเมือง ข้าราชการ นักวิชาการ สื่อมวลชนและนักธุรกิจ ยังคงสาละวนอยู่กับการแก้ไขกติการัฐธรรมนูญ ครั่งแล้วครั่งเล่า ด้วยหวังว่าถ้าเปลี่ยนแปลงกฎหมายในโครงสร้างส่วนบนได้แล้ว จะสามารถแก้ปัญหาวิกฤติการเมืองไทยได้เอง นั้นเป็นแนวทางปฏิรูปที่เรียกว่า “จากบนลงล่าง”

แต่คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา กลับเล็งเห็นว่าปัญหาวิกฤติทางการเมืองที่ดำรงอยู่เนิ่นนานเกิดจากพฤติกรรมของนักการเมืองและค่านิยมของสังคม ตลอดจนคุณภาพของประชาชนผู้ใช้อำนาจอธิปไตยที่เลือกนักการเมืองคุณภาพต่ำ เข้าไปเป็นตัวแทน มากกว่าที่จะไปกล่าวโทษจุดอ่อนของระบบอยู่ร่ำไป

ดังนั้น คณะกรรมการจึงสนับสนุนการรวมตัวกันเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของระบบการเมืองตัวแทนในระดับชาติตามแนวทางการเมืองวิถีใหม่ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง มุ่งมั่นปฏิรูปการเมืองแบบ “จากล่างขึ้นบน”

2

จริยธรรม การเมืองวิถีใหม่

การเมืองวิถีใหม่เป็นการเมืองเชิงศีลธรรม เน้นการทำงานทางการเมืองอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

คุณค่า หลักการร่วม หรือจริยธรรมของการเมืองวิถีใหม่ ที่สมาชิกเครือข่ายควรยึดถือไว้ให้มั่น มีลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

[1] หลักการ “ 5 ต้อง ”

- 1) **ต้อง** ยึดมั่นในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) **ต้อง** ทำงานการเมืองแบบจิตอาสา เป็นผู้ขึ้นอาสาทำงานส่วนรวมโดยไม่หวังประโยชน์ตอบแทนในทางที่ผิด
- 3) **ต้อง** เสริมสร้างความรักสามัคคีของคนในชาติและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีไทย
- 4) **ต้อง** เชื่อมั่นและสนับสนุนหลักนิติรัฐ เคารพกฎหมาย
- 5) **ต้อง** มีสปีริตความเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถอย รู้ขอโทษ และรู้อดทนรอคอย.

“ถ้าสังคมมนุษย์
ไม่ยึดโยงจิตสุธรรม
คือไม่ยึดโยงความจริง
ความถูกต้อง ความดีงาม
เสียแล้ว สิ่งคนนั้นเอง
ก็จะวิบัติลง ในที่สุดก็จะอยู่ไม่ได้”
สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

การเมืองเชิงศีลธรรม

1. **ต้อง** ยึดมั่นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. **ต้อง** ทำงานการเมืองแบบจิตอาสา ไม่หวังผลประโยชน์ในทางผิด
3. **ต้อง** เสริมสร้างความรักสามัคคี ภูมิใจวัฒนธรรมประเพณีไทย
4. **ต้อง** เชื่อมั่นหลักนิติรัฐ เคารพกฎหมาย
5. **ต้อง** มีสปีริตความเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถอย รอคอย

คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

[2] หลักการ “ 5 ไม่ ”

- 1) **ไม่** ทำให้เกิดการแบ่งขั้วแยกฝ่ายทางการเมือง จนบ้านเมืองแตกแยก
- 2) **ไม่** สร้างหรือใช้ข้อมูลเท็จหรือข่าวปลอม (Fake news) เพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง
- 3) **ไม่** สร้างหรือใช้วาจากรรมที่สร้างความเกลียดชังในสังคม (Hate speech)
- 4) **ไม่** ใช้ตำแหน่งและสถานะทางการเมืองไปกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 5) **ไม่** กระทำและไม่สนับสนุนการทำผิดหรือละเมิดกฎหมาย.

"อำนาจ"
อำนาจคือการคอร์รัปชัน
อำนาจก็เกิดเสรี
ยิ่งทำให้คอร์รัปชัน
ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด

*"Power tends to corrupt,
and absolute power corrupts absolutely."*
ลอร์ดแอกตัน (Lord Acton)

“

การเมืองสร้างสรรค์

1. **ไม่** แบ่งขั้วแยกฝ่ายการเมือง จนบ้านเมืองแตกแยก
2. **ไม่** ใช้ข้อมูลเท็จหรือข่าวปลอม เพื่อประโยชน์ทางการเมือง
3. **ไม่** ใช้วาจากรรมสร้างความเกลียดชังในสังคม
4. **ไม่** ใช้ตำแหน่งกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ
5. **ไม่** กระทำและไม่สนับสนุนการทำผิดกฎหมาย

”

คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

[3] หลักการ “5 สันติमानฉันท”

- 1) ยึดประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ให้สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งทางการเมือง.
- 2) พรรคการเมืองประกาศจุดยืน-นโยบายรูปธรรม นำพาชาติบ้านเมืองให้ก้าวพ้นปัญหาขัดแย้งเรื้อรัง.
- 3) หยุดใช้สื่อปลุกระดมยั่วยุให้เกิดขัดแย้ง-ใช้ความรุนแรง สื่อมวลชนต้องเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง.
- 4) ปกป้องนิติรัฐ บังคับใช้กฎหมาย อำนวยกระบวนการยุติธรรมเสมอหน้า-เที่ยงธรรม.
- 5) นิรโทษกรรมผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างมีเงื่อนไข นำหลักยุติธรรมระยะเปลี่ยนผ่านเข้ามาเสริม.

“

ก้าวข้ามความแตกแยก...
สร้างการเมืองเชิงศีลธรรม

- ประโยชน์ชาติเป็นสำคัญ ไม่ตั้งสถาบันเทือกท้าว
- พรรคการเมืองประกาศ นำชาติสามัคคี
- ไม่สร้างข่าวปลอม ไม่ปลุกระดมเกลียดชัง
- ปกป้องนิติรัฐ เป็นข้อแก้บ้านเมือง
- นิรโทษกรรมตามเงื่อนไข

”

คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

3

แนวทางส่งเสริม การเมืองวิถีใหม่

การส่งเสริมการเมืองวิถีใหม่หรือการเมืองเชิงศีลธรรม เป็นการต่อยอดพลังเครือข่าย “แม่น้ำสามสาย” ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ในระหว่างปี พ.ศ. 2563-2564 ได้แก่ 1) เครือข่ายการเมืองวิถีใหม่ 77 จังหวัด 2) เครือข่ายท้องถิ่นท้องถิ่นวิถีใหม่ 77 จังหวัด 3) เครือข่ายพลเมืองวิถีใหม่ 77 จังหวัด

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการสานพลังบูรณาการกันทั้งสามขบวนการโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน ขับเคลื่อนปฏิบัติการระดับพื้นที่ในแต่ละจังหวัด ในนามของ “เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่” โดยใช้รูปแบบเดียวกันเป็นอัตลักษณ์ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ

มุ่งสร้างการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองไทยในภาคปฏิบัติการ เป็นการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง โดยยกระดับทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา (ประเวศ วะสี) สู่แนวความคิดการบูรณาการงานพัฒนาในระบบเก้าอี้สามขา (พลเดช ปิ่นประทีป) อย่างเป็นรูปธรรม

กล่าวคือ ในห้วงเวลาของกระบวนการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ (ทศวรรษ 2530-2550) ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาได้ถูกพัฒนาและนำเสนอโดยศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ว่าด้วยวิธีการขับเคลื่อนการแก้ปัญหายาก ๆ ของบ้านเมือง ที่ไม่สามารถทำได้สำเร็จ เสมือนการ

เคลื่อนย้ายภูเขาสูงใหญ่ ท่านเสนอว่าต้องใช้พลังสามส่วนเข้ามาประกอบกัน ได้แก่ พลังองค์ความรู้ พลังของสังคม และพลังทางนโยบาย

ด้วยแนวคิดทางทฤษฎีนี้เองได้ช่วยให้การปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ในระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2560 ประสบความสำเร็จและก้าวรุดหน้าไปมากกว่าวงการอื่นๆ อย่างชัดเจน รวมทั้งการปฏิรูปการเมือง การปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดนี้เริ่มตั้งต้นมาในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน หรือเริ่มมาก่อนหน้า

แต่ในการทำงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและส่งเสริมภาคประชาสังคมนั้น มีมิติการทำงานที่กว้างออกไปมากกว่าระบบสุขภาพ ครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม การเมืองการปกครอง ความยุติธรรม เศรษฐกิจฐานราก ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ฯลฯ

จากในอดีตที่ผ่านมา นักพัฒนาทั้งหลายมักจะทำงานแบบแยกส่วนเพียงบางด้าน เฉพาะที่ตนสนใจ โดยไม่ยุ่งกับงานส่วนอื่น เช่น บางคนมุ่งเป็นข้าราชการที่ดี บางคนทำงานขององค์กรภาคเอกชนที่เรียกว่า NGOs หรือภาคประชาสังคม บางคนทำงานวิชาการมุ่งเสนอนโยบายระดับชาติ หรือแม้แต่การที่มีโอกาสเข้าไปนั่งทำงานอยู่ในคณะรัฐมนตรีก็ตาม

เมื่อต่างฝ่ายต่างทำงานแบบแยกส่วน จึงไม่มีพลังที่เพียงพอ ไม่สามารถขับเคลื่อนการแก้ปัญหาของชาติที่มีความซับซ้อนและกว้างขวางใหญ่โตได้ แม้ที่ผ่านมามีความพยายามในการนำทฤษฎีสามเหลี่ยมเขี่ยก้อนภูเขามาประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ส่วนใหญ่ต่างคนต่างเครือข่าย ต่างทำกันไปตามความเข้าใจและความมุ่งมั่นที่แตกต่างกัน

ประกอบกับแต่ละฝ่ายอาจมีความระแวงระวังและมุ่งที่จะรักษาความเป็นอิสระของตน ด้านหนึ่งเพื่อไม่ให้แปรป้อนกับจุดอ่อนข้อจำกัดของฝ่ายอื่น อีกด้านหนึ่งก็ไม่อยากให้ใครอื่นมาแย่งบทบาทในส่วนของตัวเอง ในภาพรวมจึงเกิดเป็นสภาพการทำงานพัฒนาที่แยกกันโดยธรรมชาติ

ในสภาพเช่นนี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ปริมณฑล หรือ 3 ขบวนการทำงาน ได้แก่ 1) งานพัฒนาชุมชนเข้มแข็งและประชาสังคม 2) งานบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) งานการเมืองระดับชาติ ในสภาพดังกล่าว จึงดูคล้ายเป็นเก้าอี้ 3 ตัวที่แยกกันอยู่ โดยต่างฝ่ายต่างเป็นเก้าอี้ขาเดียว สามารถตั้งได้และใช้รองนั่งได้ด้วยขาเก้าอี้ของตัวเองตามลำพัง แต่ไม่สามารถรับน้ำหนักหรือสภาพปัญหาขนาดใหญ่และยุ่งยากซับซ้อนได้ รวมทั้งเก้าอี้ขาเดี่ยวย่อมขาดเสถียรภาพความมั่นคง

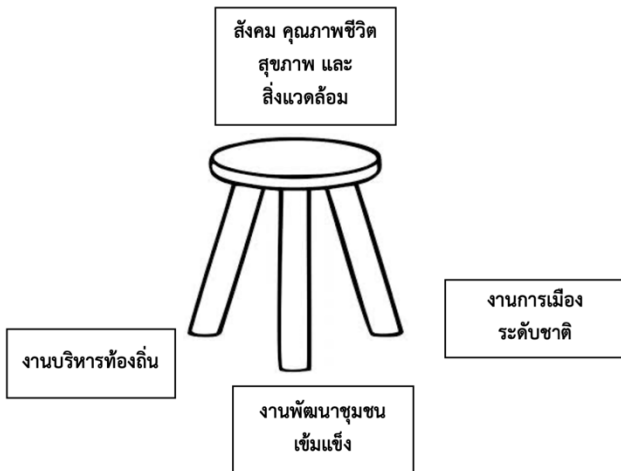
ดังนั้น จึงถึงเวลาที่จะต้องต่อยอด ยกกระดานแนวคิดทฤษฎีการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง คือการบูรณาการเป็น “ระบบเก้าอี้ 3 ขา” กล่าวคือเป็นการบูรณาการเพื่อประกอบเครื่องงานพัฒนา 3 ปริมณฑลหรือเครือข่าย 3 ขบวน เข้ามาเป็นหนึ่งเดียวโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ทั้งงานพัฒนาชุมชนระดับฐานราก งานบริหารท้องถิ่นท้องถิ่น และงานสร้างนโยบายและการบริหารประเทศของการเมืองในระดับชาติ

มีเป้าหมายเพื่อทำให้การบริหารนโยบาย อำนาจและทรัพยากรสามารถผ่านจากกลไกคณะรัฐมนตรี ถูกจัดการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งระดับชาติและในท้องถิ่น รวมทั้งขับเคลื่อนดำเนินการจนถึงในระดับพื้นที่ชุมชน ทั้งนี้ก็เพื่อแก้ปัญหาของประชาชนและประเทศชาติ บรรลุตามวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ที่ต้องการได้อย่างแท้จริง

จากทฤษฎีสถาปัตยกรรมเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา

สู่แนวคิดบูรณาการเก้าอี้สามขา

ที่มา พลเดช ปิ่นประทีป, 2565

4

วิสัยทัศน์ ตัวชี้วัด เป้าประสงค์

วิสัยทัศน์

ปฏิรูปการเมืองไทยโดยภาคประชาชน เพื่อให้เป็นการเมืองสุจริต และตั้งอยู่บนฐานของความเป็นศีลธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ นำพาประเทศไทยสู่ความเจริญรุ่งเรือง

ตัวชี้วัดเป้าหมาย

- สังคมไทยก้าวข้ามสภาวะความขัดแย้งแตกแยกทางการเมืองอันยืดเยื้อเรื้อรัง ภายใน 5 ปี
- เปลี่ยนแปลงการเมืองของประเทศ สู่ระบบประชาธิปไตยเชิงศีลธรรม(วิถีใหม่) ภายใน 10 ปี

แนวทางและเป้าประสงค์

- เสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชน มุ่งเป้าสนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพองค์กรชุมชน 300,000 องค์กรทั่วประเทศ ให้มีความเข้มแข็งในเชิงคุณภาพ อย่างน้อยร้อยละ 50

- ส่งเสริมธรรมาภิบาลท้องถิ่น มุ่งสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับให้มีธรรมาภิบาล โดยมีเป้าหมาย อย่างน้อยร้อยละ 30
- เปลี่ยนคุณภาพรัฐสภาไทยเป็นรัฐสภาวิถีใหม่ มุ่งเป้าให้มี ส.ส.วิถีใหม่ และ ส.ว.วิถีใหม่ อย่างน้อยร้อยละ 20

5

ภารกิจ เครือข่ายจังหวัด

เพื่อบูรณาการฐานทุนทางสังคมวัฒนธรรมและทุนเครือข่ายที่ฐานรากของประเทศให้มีพลังมากเพียงพอในการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับชาติ การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งทุกหย่อมหญ้า จำเป็นต้องบูรณาการและหลอมรวมพลังเครือข่ายในระบบเก้าอี้สามขาในพื้นที่แต่ละจังหวัด ให้เป็น “เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่” เพื่อให้ภาคประชาชนและประชาสังคมสามารถกำหนดทิศทางการเมืองทั้งสามระดับจากทุกพื้นที่ให้เป็นเอกภาพ และเป็นไปในทางเดียวกัน

5.1 ภารกิจสร้างเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่

- (1) ถักทอนักพัฒนาที่เอาใจใส่ มีความพร้อมและจิตอาสา เชื่อมโยงนักการเมืองผู้มีอุดมการณ์ทั้งหลายในพื้นที่ รวมทั้งเครือข่าย “แม่น้ำสามสาย” ของวุฒิสภา (คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน) อันได้แก่ เครือข่ายการเมืองวิถีใหม่ เครือข่ายท้องถิ่นท้องถิ่นที่วิถีใหม่ และเครือข่ายพลเมืองวิถีใหม่ ให้เข้ามาหลอมรวมเป็นเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานวิถีใหม่ โดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐานการจัดตั้งและเป็นขอบเขตพื้นที่

การปฏิบัติการ ซึ่งต่อไปจะเรียกกันว่า “เครือข่าย(ชื่อ)จังหวัด
วิถีใหม่”

- (2) พัฒนาและฝึกอบรมกำลังคน ผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง สร้างแนวคิดอุดมการณ์อย่างจริงจังและเป็นระบบ ทั้งนี้ดำเนินการโดยสถาบันการเมืองวิถีใหม่ (New Political Academy) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อภารกิจสนับสนุนการปฏิรูปการเมือง โดยประชาชนจากฐานล่างเป็นการเฉพาะ คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานวิถีใหม่ทุกคน อย่างน้อยต้องผ่านการอบรมสัมมนาหลักสูตรปฐมนิเทศพื้นฐานเสียก่อน
- (3) จัดวางโครงสร้างการบริหารจัดการภายในขบวนจังหวัดวิถีใหม่ เพื่อให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนและการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในภาวะปกติและในสถานการณ์การเคลื่อนไหวรณรงค์แข่งขันทางการเมือง ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนพื้นที่

5.2 ภารกิจเชื่อมโยงประชาชนชาวบ้านและผู้นำตามธรรมชาติ

- (1) เปิดเวทีพัฒนาข้อเสนอนโยบายและรับฟังความคิดเห็นจากผู้นำองค์กรชุมชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้นำตามธรรมชาติและผู้นำที่ไม่เป็นทางการที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่น ด้านหนึ่งเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และส่งเสริมบทบาทของผู้นำตามธรรมชาติ อีกด้านหนึ่งเป็นการรวบรวมภูมิปัญญาจากฐานราก นำมาใช้ต่อยอดขยายผล เน้นนโยบายที่ว่าด้วยการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจฐาน

รากภายหลังวิกฤติ รวมทั้งนโยบายพัฒนาอื่น ๆ ที่อยู่ในความสนใจของชุมชนท้องถิ่น

- (2) จัดทำข้อเสนอนโยบายพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สังคมและเศรษฐกิจฐานรากสำหรับจังหวัด-อำเภอของตนและ/หรือนโยบายการพัฒนาในระดับชาติ จังหวัดละ 5 - 10 นโยบาย เพื่อรวบรวมและจัดทำเป็นข้อเสนอโยบายจากเครือข่าย “จังหวัดวิถีใหม่” ที่พร้อมจะนำเสนอต่อพรรคการเมืองในเชิงสร้างสรรค์ ทุกพรรค
- (3) สร้างกุศโลบายในการเข้าถึงกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ ผู้มีอิทธิพลต่อความคิดและความศรัทธาของชาวบ้านในด้านต่าง ๆ (Local Influencers) ในทุกเขตเลือกตั้งของจังหวัด มีเป้าหมายทำได้อย่างน้อย 500 – 1,000 คน
- (4) สำรวจ ค้นหาชุมชนเข้มแข็งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็น “ต้นแบบ” ของอำเภอ-จังหวัด (อย่างน้อย 5 – 10 แห่ง/อำเภอ) สร้างความสัมพันธ์ที่จริงใจกับผู้นำตามธรรมชาติและผู้นำชุมชนเข้มแข็งดังกล่าว รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลองค์กรชุมชน ชุมชนเข้มแข็งและแกนนำในพื้นที่ อย่างครบถ้วน ทุกอำเภอ

5.3 ภารกิจสร้างฐานสนับสนุนงานในพื้นที่

- (1) ริเริ่มจัดทำโครงการนำร่องในการสร้างเศรษฐกิจฐานราก เช่น โครงการโคกหนองนาโมเดล โครงการพัฒนาพื้นที่สร้างเศรษฐกิจชุมชน โครงการโรงเห็ดชุมชน โครงการท่องเที่ยวชุมชน โครงการโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรขนาดเล็ก โครงการตลาด

ชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการรวมตัวเป็นกลุ่ม และจัดตั้งความสัมพันธ์ให้พร้อม สำหรับรองรับการเคลื่อนไหวทางการเมืองและทางสังคมได้อย่างยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพในอนาคต

- (2) จัดให้มีสำนักงานพื้นที่ เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน ประชุม และประชาสัมพันธ์ในสาธารณชนรู้จักจดจำ
- (3) จัดทำป้ายศูนย์ประสานงานจังหวัดวิถีใหม่ การจัดทำโลโก้ หรือธง ที่เป็นสัญลักษณ์ โดยมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและเป็นเอกภาพกันทั่วประเทศ รวมทั้งการจัดทำป้ายเผยแพร่ผ่านระบบกูเกิ้ลและสื่อ โซเชียล
- (4) ออกพื้นที่ปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างชื่อเสียงของ “กลุ่ม” หรือ “ทีมงานจังหวัดวิถีใหม่” อย่างมียุทธศาสตร์ มีเป้าหมาย ไปตามสถานทำงานเทศกาล งานบุญ และกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ ไปพบปะ แนะนำตัว แนะนำอุดมคติ อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และความมุ่งมั่นต่อการสร้างการเมืองวิถีใหม่และการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง
- (5) สำหรับผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง ในการออกพื้นที่และเผยแพร่ต่อสังคมทุกครั้ง พึงตระหนักว่า **“การสร้างเครดิตในนามกลุ่มหรือทีมงาน สำคัญกว่าการที่ใครคนใดคนหนึ่งจะโฆษณาตัวเอง”** หลักการสำคัญคือต้องยึดกุมยุทธศาสตร์ **“การสร้างกระแสพื้นที่”** เอาไว้ให้มั่น เพราะเราเป็นผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองหน้าใหม่ เป็นม้านอกสายตา เป็นมวยรองบ่อน อีกทั้งยังไม่มีพรรค

สังกัดใด ๆ ดังนั้น ถ้าจะเอาชนะกระแสนเงินและกระแสอิทธิพล มี แต่ต้องอาศัย “กระแสทีมแบบรวมหมู่” ไปสู้เท่านั้น การโอ้อวด แสดงตนที่เร็วเกินไป รุ่งแต่จะถูกทำลายได้ง่าย และคงไม่สามารถ เอาชนะกระแสนเงินและแชมป์เก่าได้

5.4 ภารกิจสร้างทีมเข้มแข็ง ทั้งด้านภาพพจน์และประสิทธิภาพ การทำงาน

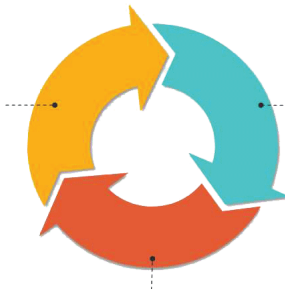
- (1) ในช่วงของการขับเคลื่อนภารกิจในนาม “จังหวัดวิถีใหม่” ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ทุกทีม ทุกสถานะบทบาทในพื้นที่ พึงรักษา สถานะของ “กลุ่มอิสระ” ของตนเองและเครือข่ายเอาไว้อย่าง มั่นคงและยาวนานที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง トラบใดที่ยังไม่มี พรรคการเมืองสังกัดที่แน่นอนและยังไม่ได้รับมอบหมายให้เป็น ตัวแทนพรรคลงแข่งขันอย่างเป็นทางการ ต้องระมัดระวังที่จะไม่ เปิดเผยเป้าหมายทางการเมืองของตนและอ้างอิงชื่อพรรค การเมืองที่ตัวเองหมายตาเร็วจนเกินไป เพราะการทำเช่นนั้นจะ เป็นผลเสียมากกว่าผลดี
- (2) ควรจัดตั้ง-เตรียมการกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะญาติสนิทมิตร สหายที่ สนับสนุนให้เราเข้าแสดงบทบาททางการเมืองใน ระดับชาติ เตรียมการให้สมัครเข้าเป็นสมาชิก พรรค “ที่ใช่” และพรรค “ที่ชอบ” เมื่อสถานการณ์และช่วงจังหวะเวลา มาถึง ทั้งนี้ก็เพื่อจะไปร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ระดับชาติด้วยกัน

- (3) สถาบันการเมืองวิถีใหม่ สนับสนุนผู้ปฏิบัติงานการเมืองของเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่ ทุกคน ทุกทีม รวมทั้งศิษย์เก่าของสถาบันฯ ให้มีโอกาสในการลงสู่ศึกการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อแสดงฝีมือและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ โดยแนะนำให้เข้าไปทำงานผ่านพรรคการเมือง “ที่ใช่” และ “ที่ชอบ” ทั้งนี้ควรเป็นการไปทำงานในลักษณะ “เป็นทีม” มากกว่า “ฉายเดี่ยว”

องค์ประกอบฐานทุน ของทีมจังหวัดวิถีใหม่ สำหรับสร้างสรรค์กระแสพื้นที่

1. ทีมจังหวัดวิถีใหม่เข้มแข็ง

- มีทักษะประสบการณ์ในเชิงกระบวนการทางปัญญา
- มีความสามัคคีเป็นปึกแผ่นทำงานเป็นทีม
- มีพฤติกรรมและภาพลักษณ์ในเชิงศีลธรรม

2. ผู้นำชุมชนตามธรรมชาติกว้างขวาง

- ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำองค์กรชุมชน (500-1,000 คน/จังหวัด)
- ชุมชนเข้มแข็งต้นแบบของจังหวัด (5-10 แห่งอำเภอ)

3. ตัวบุคคลที่ใช้ในสายตาชาวบ้าน

- ชาวบ้านรู้จักมักคุ้น ไม่ใช่นักการเมืองหน้าเก่า
- ชาวบ้านเชื่อว่าผลัดวันโยบายเศรษฐกิจฐานรากของพวกเขาให้เป็นไปได้
- มีโอกาสชนะคู่แข่ง และผ่านการเลือกตั้งขั้นต้น

ที่มา พลเดช ปิ่นประทีป, 2565

6

อะคาเดมี่ การเมือง

สถาบันการเมืองวิถีใหม่ (New Political Academy) เป็นสถาบันพัฒนาการเมืองที่ริเริ่มและดำเนินงานโดยองค์กรเอกชนไม่แสวงกำไรหรือภาคประชาสังคม ทำหน้าที่เป็นโรงเรียนสำหรับบ่มเพาะนักการเมืองที่มีคุณภาพ และคุณธรรมอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

สถาบันการเมืองวิถีใหม่เป็นกลไกหลักในการผลิต สร้างสรรค์ และพัฒนาบุคลากรสำหรับป้อนเข้าสู่ภารกิจของเครือข่ายปฏิบัติการจังหวัดวิถีใหม่และระบบการเมืองวิถีใหม่ มุ่งเน้นการสร้างแนวคิดอุดมการณ์ด้านการเมืองเพื่อประชาชน และสร้างบุคลากรทางการเมืองที่มีคุณภาพและคุณธรรมจริยธรรม พร้อมจะปฏิบัติงานทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์ในพรรคและองค์กรต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

โครงสร้างการบริหารงาน ประกอบด้วย

- ประธานสถาบัน
- คณะกรรมการสถาบัน
- ผู้อำนวยการสถาบัน
- วิทยาการสถาบัน
- เจ้าหน้าที่ประจำสถาบัน

7

หลักสูตร การเมืองวิถีใหม่

หลักสูตรสำหรับผู้ปฏิบัติงานเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่และ
นักการเมืองวิถีใหม่

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถาบันการเมืองวิถีใหม่ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างมูลนิธิพัฒนา
ประชาสังคม มูลนิธิโพธิศาสตร์ และมหาวิทยาลัยโพธิศาสตร์**
(มหาวิทยาลัยทางเลือก แห่งมลรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา) ภายใต้การ
สนับสนุนทางวิชาการจากคณะทำงานส่งเสริมการปฏิรูปการเมืองโดย
ประชาชน อนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

** *BODHISASTRA UNIVERSITY, FLORIDAR, USA. A Co-Learning
Space for Cultivating Spirituality.*

คุณสมบัติของผู้เข้าเรียน

เป็นผู้ปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประชาสังคมและการเมืองวิถี
ใหม่ ภายใต้คณะทำงานสนับสนุนการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชน
วุฒิสภา ทั้งระดับผู้ประสานงานเขต คณะทำงานจังหวัด และผู้ที่สนใจจะ
อาสาสมัครสมัครเลือกตั้งตามแนวการเมืองวิถีใหม่ ในบริบทและเงื่อนไข
ของพรรคการเมืองที่ตนสังกัด

แนวคิดและเจตนารมณ์

การดำเนินการทางการเมืองวิถีใหม่ เริ่มต้นจากความต้องการที่จะสร้างจุดคานงัดเพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองไทย จากการเมืองกระแสหลักที่เสื่อมทรามจนวิกฤติ และครอบงำประชาชนในชนบทมาอย่างยาวนาน ทำให้เล็งเห็นความจำเป็นต้องสร้างแนวคิดหลักให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ และทำงานต่อเนื่องระยะยาว ดังนั้น จึงจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ ทั้งยังเป็นการสร้างนักการเมืองที่มีอุดมคติและนักการเมืองเลือดใหม่ให้กับสังคมไทย

ระบบการศึกษา

- เป็นระบบการศึกษาแบบทางเลือก ที่มุ่งเน้นการนำเอาองค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์ และภูมิปัญญาของผู้เรียนออกมาสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน แบบข้ามศาสตร์ ข้ามวัฒนธรรม รวมทั้งต่อยอดและตกผลึกให้ได้เป็นความรู้ชุดใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงาน มิใช่การมุ่งให้ได้รับวุฒิปัตตามแบบการศึกษาในระบบปกติหรือนำไปใช้ทดแทนกัน
- ประกอบด้วย การปฐมนิเทศ 1 วัน และการเรียนหลักสูตร 5 กลุ่มวิชา
- ใช้การเรียนในชั้นเรียน คู่กับระบบออนไลน์ ผู้เรียนจะเข้าเรียนในระบบชั้นเรียน หรือระบบออนไลน์ โดยผสมผสานกันก็ได้

- ระยะเวลาเรียน 5 เดือน ทุกวันเสาร์ ตามห้วงเวลาที่จะประกการเป็นคร่าวๆไป
- ทุกวันเสาร์ เวลา 13.30 – 16.30 (สามารถจะปรับเปลี่ยนเวลาตามความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละรุ่น)

เอกสารการสมัครเรียน

ถ่ายรูปติดใบสมัคร หน้าตรง เต็มตัว และสำเนาบัตรประชาชน

คณะวิทยากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านงานประชาสังคม การเมืองภาคพลเมือง และการเมืองระบบเลือกตั้ง
กรรมการสถาบัน และผู้ทรงคุณวุฒิ

หลักสูตรและรายวิชาที่เรียน

แบ่งหลักสูตร 5 กลุ่ม คือ

- หลักสูตร 1 กลุ่มเสริมสร้างอุดมคติ และแนวคิดการเมืองวิถีใหม่
- หลักสูตร 2 ทักษะของผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถีใหม่
- หลักสูตร 3 วิธีการทำงานเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง
- หลักสูตร 4 การสัมมนาและการศึกษาดูงาน
- หลักสูตร 5 การฝึกปฏิบัติและการสร้างสื่อสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานการเมือง

รายละเอียดหลักสูตร ตามแนบท้าย

สำหรับผู้เรียนหลักสูตรที่ 5 เฉพาะสำหรับผู้ที่ผ่านมาการเรียนทั้ง 4 หลักสูตรมาแล้วเท่านั้น

นอกจากนั้น ยังเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนหลักสูตรที่ 5 ที่ประสงค์จะขอรับวุฒิปัตถะระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยทางเลือจากสหรัฐอเมริกา ต้องชำระค่าธรรมเนียมสำหรับพิธีมอบปริญญาบัตรเพียงเล็กน้อย ตามที่สถาบันจะประกาศให้ทราบล่วงหน้า

หมายเหตุ สำหรับผู้เข้าอบรมตามหลักสูตรผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถีใหม่นี้ อย่างน้อยหลักสูตรที่ 1 – 4 เท่านั้น จึงจะมีสิทธิ์ได้รับหนังสือสำคัญหรือวุฒิปัตถะเพื่อรับรองคุณสมบัติ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองเชิงคุณภาพในพรรคการเมืองพันธมิตร ตามแนวทางการเมืองวิถีใหม่

การรับสมัคร สถานที่รับสมัคร

รับสมัครตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(โปรดติดตามรายละเอียดในประกาศของสถาบัน)

ติดต่อขอใบสมัครที่

สถาบันการเมืองวิถีใหม่ และผู้แทนของคณะกรรมการเขตภูมิภาค และคณะกรรมการจังหวัดวิถีใหม่ในพื้นที่

รายวิชาตามหลักสูตร

หลักสูตร 1 กลุ่มเสริมสร้างอุดมคติ และแนวคิดการเมืองวิถีใหม่

- (1) แนวคิดและแนวทางของการเมืองวิถีใหม่
- (2) การเมืองภาคประชาชน และการเมืองภาคประชาสังคม
- (3) จิตสำนึกพลเมือง
- (4) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

หลักสูตร 2 ทักษะของผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถีใหม่

- (1) การสร้างทีมจังหวัด สู่ 1 จังหวัด 1 ทีม
- (2) ทักษะการฟัง และการจับประเด็น
- (3) การคิดเชิงระบบ
- (4) การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
- (5) การเป็นวิทยากรกระบวนการ
- (6) วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม และธุรกิจเพื่อสังคม

หลักสูตร 3 วิธีการทำงานเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง

- (1) การหาเสียงในขบวนวิถีใหม่และปัจจัยแห่งชัยชนะ
- (2) กฎหมายและการเลือกตั้งขั้นต้นในขบวนวิถีใหม่
- (3) ปัจเจก ทีม และรูปขบวน และโครงสร้างความสัมพันธ์ในขบวน

- (4) การบริหารสำนักงานและศูนย์การเลือกตั้งบริหารบ
เลือกตั้งใน วิธีใหม่
- (5) การวิเคราะห์ชุมชน ทุนทางสังคม และปัญหาชุมชนในเขต
เลือกตั้ง
- (6) การวิเคราะห์สถานการณ์การเมืองท้องถิ่น และคู่แข่ง
ทางการเมือง
- (7) ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการเตรียมพร้อมการสู้ศึกเลือกตั้ง
- (8) การวิเคราะห์ 3 เขตยุทธศาสตร์ (เขตเขา เขตเรา เขตกลาง)
- (9) การนำเสนอข้อมูลพรรคการเมืองของเรา และนโยบาย
ทางการเมืองของพรรค
- (10) วาทกรรมทางการเมืองในเขตเลือกตั้งที่ต้องเน้นย้ำอยู่เสมอ
- (11) ยุทธวิธีการข่าวและการจัดตั้งมวลชนในเขตเลือกตั้ง
- (12) การสร้างโอกาสชัยชนะในการเลือกตั้ง การหาเสียง และ
การสร้างคะแนนนิยม
- (13) จริยธรรมการเมืองวิธีใหม่

หลักสูตร 4 การสัมมนาและการศึกษาดูงาน

- (1) การศึกษาดูงานที่รัฐสภา และการสัมมนาค้างคืนร่วมกัน
- (2) เทคนิคการสร้างทีมเพื่อความเป็นหนึ่งเดียว

หลักสูตร 5 การฝึกปฏิบัติและการสร้างสื่อสารสนเทศเพื่อการ ปฏิบัติงานการเมือง

- (1) ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนและผู้นำเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่เขตเลือกตั้ง (Local Influencers)
- (2) ข้อมูลชุมชนเข้มแข็ง และแกนนำชุมชนเข้มแข็ง
- (3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในพื้นที่จังหวัดหรือเขตเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่า 10 นโยบาย
- (4) การวิเคราะห์ 3 เขตยุทธศาสตร์ ในพื้นที่เขตเลือกตั้ง
- (5) รูปแบบการหาเสียงและการจัดตั้งกลุ่มมวลชนของกลุ่มในเขตเลือกตั้ง

2

แนวทางการปฏิรูป การเมืองจาก ฐานล่าง

สถาบันการเมืองวิถีใหม่
NEW POLITICAL ACADEMY

จังหวัดวิถีใหม่

“จังหวัดวิถีใหม่” มิใช่เป็นองค์กรจัดตั้ง หน่วยงานหรือสถาบันที่ถาวร แต่เป็นเพียงกระบวนการหรือความเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movements) แบบเป็นครั้งเป็นคราวตามสภาพปัญหา โดยในคราวนี้ มีจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของภาคประชาชน สร้างการเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจทางการเมือง ตามแนวคิดและแนวทางการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง

เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่ เกิดจากการหลอมรวมระหว่าง 3 เครือข่ายการทำงานสาธารณะที่อยู่ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วม-ของประชาชน วุฒิสภา โดยริเริ่มและขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองร่วมกันมาในระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2563 - 2564 ได้แก่ ขบวนการเมืองวิถีใหม่ ขบวนการท้องถิ่นท้องที่วิถีใหม่ และขบวนการพลเมืองวิถีใหม่ อย่างที่เรียกขานกันเล่นๆ ว่า “แม่น้ำสามสาย”

การบูรณาการในครั้งนี้ ใช้กรอบพื้นที่ 76 จังหวัดเป็นตัวตั้งและการบริหารจัดการ ร่วมกับเขตกรุงเทพฯและกรุงเทพมหานคร รวมเป็น 78 พื้นที่

เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่มีเป้าหมายในเบื้องต้นคือการขับเคลื่อนแนวคิดการทำงานพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการในระบบ “เก้าอี้สามขา” คืองานพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง งานส่งเสริมการบริหารท้องถิ่น และงานปฏิรูปการเมืองระดับชาติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ภารกิจสำคัญตามแนวทางการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง อยู่ที่การถักทอฐานทุนทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมในระดับ

ชุมชนท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเหนียวแน่น สร้างความเข้มแข็งในเชิงพลัง
เครือข่ายและการรู้เท่าทัน ทั้งนี้ต้องให้ทันต่อสถานการณ์การเลือกตั้งและ
การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่จะวนเวียนมาถึงตามฤดูกาลในแต่ละรอบ

สำหรับตัวชี้วัดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมในการทำงาน มีองค์ประกอบ
สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การมีทีมจังหวัดที่เข้มแข็ง สามัคคีเป็นปึกแผ่น
การมีเครือข่ายผู้นำชุมชนตามธรรมชาติที่กว้างขวางและแน่นแฟ้น และการ
นำเสนอ “คนดีที่ใช่” สำหรับให้พี่น้องประชาชนได้มีตัวเลือกผู้นำหน้าใหม่ๆ
ให้เข้าเป็นผู้แทนหรือผู้บริหารที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ส.ส. และ ส.ว. หรือในระดับ
อบต. เทศบาล อบจ. กทม. และพัทยา

ส่วนสมาชิกในเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่เอง เมื่อถึงเวลา หากเกิดมี
ความสนใจที่เข้าร่วมแข่งขันรณรงค์เลือกตั้ง ในฐานะตัวเลือกใหม่สำหรับ
ประชาชน ไม่ว่าจะป็นระดับใดก็ตาม ในฐานะของคณะกรรมการการ
พัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ขอสนับสนุนและ
เรียกร้องให้มีความตั้งใจมุ่งมั่นเข้าไปช่วยกันทำงานการเมืองในเชิงศีลธรรม
กันอย่างจริงจัง เพื่อนำพาประเทศชาติให้ก้าวพ้นความขัดแย้งแตกแยก
เรื้อรังและสร้างการเมืองในวิถีใหม่

ด้วยความเคารวะ
พลเดช ปิ่นประทีป
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานสถาบันการเมืองวิถีใหม่
25 มีนาคม 2565

1

ชวนประชาชน ปฏิรูปการเมือง

บ้านเมืองของเรา ผ่านเหตุการณ์และภาวะคุกคามมาหลายครั้ง นับตั้งแต่เริ่มเข้ายุคกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325) เรื่อยมาจนถึงวันนี้ รวม 10 รัชกาล ทั้งสงครามเก้าทัพ การเสียดินแดนให้กับมหาอำนาจชาติตะวันตก การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. 2475) สงครามคอมมิวนิสต์ วิกฤติเศรษฐกิจ พืชภัยโรคระบาด เอตส์ SARS MERS และ COVID-19

การเมืองไทยหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2565) มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงมาอย่างลุ่มๆดอนๆ มีเหตุปัจจัยหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมไทย ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีการปรับตัวกันมาอย่างต่อเนื่อง มีรัฐประหารเกิดขึ้น 13 ครั้ง มีการก่อกบฏ 13 ครั้ง ใช้รัฐธรรมนูญมาแล้ว 20 ฉบับ มีทั้งการพัฒนาการ บทเรียนรู้และประสบการณ์อันต่อเนื่องกันมาเป็นเสมือนสายธารแห่งประวัติศาสตร์ของประเทศชาติ

ในสถานการณ์ทางการเมืองในระยะใกล้ เกิดปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมือง กระทั่งหลุดไปสู่ความรุนแรงเป็นหย่อมเป็นช่วง และยึดเยื้อเรื้อรังมาเกือบสองทศวรรษ

อันสภาวะความขัดแย้ง ความหวาดระแวง สงครามและความไม่สงบ นั้น นอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโดยทั่วไปแล้ว ยังลดทอนโอกาส ในการคิดสร้างสรรค์และการก่อเกิดสิ่งประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมใหม่ๆ ในสังคมอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังอยู่ในวิสัยที่จะก้าวข้ามความขัดแย้ง ทางการเมืองและความไม่สงบในสังคมที่ดำรงอยู่นี้ และสร้างสรรค์การเมือง เชิงคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นได้ ถ้าร่วมมือดำเนินการกันอย่างจริงจัง เข้มแข็งและต่อเนื่อง ตามแนวทาง “5 สันติสมานฉันท์” และ การเมืองวิถี ใหม่ “5 ต้อง 5 ไม่” อย่างที่คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการ มีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภาได้นำเสนอเอาไว้

นอกจากนั้น ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง ซึ่งบัดนี้ได้ แพร่ขยายไปอย่างกว้างขวางและลงลึกไปในการเลือกตั้งทุกพื้นที่ ทุกระดั บนับเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่ได้ส่งสัญญาณให้รัฐตัวและตั้งสติกันโดยเร็วว่า ได้ เลวร้ายและจมดิ่งลงถึงขีดสุด จนกระทั่งแตกกันเหวแล้ว

อย่างไรก็ตาม แม้ในสภาวะที่วิกฤติที่สุดก็มักมีโอกาสที่แฝงมาด้วย เสมอ เช่นเดียวกับการเมืองไทยที่กำลังตกต่ำจนถึงที่สุดอยู่ในขณะนี้ ย่อม สร้างความเปื้อนหนายสำหรับประชาชนและเปิดโอกาสให้การเมืองวิถีใหม่ สามารถแจ้งเกิดขึ้นได้

คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของ ประชาชน วุฒิสภา มีแนวทางและแผนงานที่จะส่งเสริม สนับสนุนเครือข่าย ภาคประชาชนในทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมือง

โดยประชาชนจากฐานล่าง เป็นการทำงานที่เคียงคู่ไปกับความพยายามของสถาบันและองค์กรอิสระที่อยู่ในโครงสร้างอำนาจส่วนบน

การปฏิรูปการเมือง เป็นความใฝ่ฝันและเจตนาารมณ์ของสังคมไทย มาตั้งแต่ยุคขบวนการร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2540 เนื่องจากในครานั้น ภาคประชาชนได้รู้สึกมีส่วนร่วมในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญอย่างกว้างขวาง มิใช่เพียงพิธีกรรม แต่เป็นการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ จนผู้คนเรียกกันติดปากว่า “รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน”

การปฏิรูปการเมืองตามแนวทางรัฐธรรมนูญนิยม ได้ให้กำเนิดองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (ค.ต.ง.) ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผผ.) และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) รวมทั้งสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สป.) ที่ถูกยุบ

องค์กรทั้งหมด ล้วนแล้วแต่ถูกออกแบบขึ้นมา เพื่อเป็นกลไกตอบ โจทย์การปฏิรูปการเมือง แต่ทว่ายังไม่สามารถทำให้ปัญหาวิกฤติทางการเมืองคลี่คลายลงได้ ในขณะที่ความขัดแย้งทางการเมืองกลับทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มไปในทางอนาธิปไตยมากขึ้นทุกขณะ

คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ศึกษาพบว่า มีปัจจัย “ข้อต่อส่วนที่หายไป” (Missing link) จากกระบวนการปฏิรูปการเมืองไทย นั่นก็คือบทบาทของประชาชนหรือภาคประชาสังคม ซึ่งครั้งหนึ่งเคยมีบทบาทร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ พลันมาสลายตัวไปในทันทีที่มีองค์กรอิสระเกิดขึ้น

ผลกระทบด้านหนึ่งทำให้องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญต้องรับบท
หนักอย่างโดดเดี่ยวและเต็มไปด้วยอุปสรรคขวากหนาม อีกด้านหนึ่งก็ขาด
พลังทางสังคมคอยสนับสนุนและประคับประคอง การปฏิรูปการเมืองที่เป็น
ความใฝ่ฝันของสังคมไทย จึงมาได้แค่เพียงเท่าที่เห็น

ในงานสัมมนาเครือข่ายประชาชนปฏิรูปการเมือง ปี พ.ศ. 2564 ที่
อาคารรัฐสภา เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2565 ที่เพิ่งผ่านมา เครือข่ายจึงได้
ประกาศเจตนารมณ์การปฏิรูปการเมืองโดยประชาชน ความตอนหนึ่งว่า

**“ เราขอประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมือง
โดยประชาชนจากฐานล่าง มุ่งก้าวข้ามวิกฤติความแตกแยก
สร้างการเมืองวิถีใหม่ ให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม
ภายในระยะเวลา 10 ปี ”**

โดยมีแผนงานขับเคลื่อนปฏิรูปการเมืองโดยประชาชน

วิสัยทัศน์และเป้าหมาย : ภายใน 5 ปี ประเทศไทยสามารถก้าวข้าม
สภาวะความขัดแย้งแตกแยกทางสังคมการเมืองอันยืดเยื้อเรื้อรัง ภายใน
10 ปี เปลี่ยนแปลงการเมืองประเทศสู่ประชาธิปไตยวิถีใหม่.

3 หลักการ

- (1) ฝ่าวิกฤติความขัดแย้งเรื้อรัง ด้วยแนวทาง
“ 5 สันติสมานฉันท์ ”
- (2) ส่งเสริมการเมืองเชิงศีลธรรม ด้วยหลักการ
“ 5 ต้อง 5 ต้องไม่ ”
- (3) บูรณาการงานพัฒนาชุมชน งานบริหารท้องถิ่น และงาน
การเมืองระดับชาติเข้าด้วยกัน

3 แนวทาง 3 เป้าหมาย

- (1) เสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชน - มุ่งเป้าพัฒนาศักยภาพองค์กร
ชุมชน 250,000 องค์กรทั่วประเทศ ให้มีความเข้มแข็งในเชิง
คุณภาพ อย่างน้อยร้อยละ 50
- (2) ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - มุ่งเป้าสร้างท้องถิ่นธรร
มาภิบาล อย่างน้อยร้อยละ 30
- (3) 3) เปลี่ยนคุณภาพรัฐสภาไทยเป็นรัฐสภาวิถีใหม่มุ่งเป้าให้มี
ส.ส. วิถีใหม่ และ ส.ว. วิถีใหม่ ร้อยละ 20

2

พลังพลเมือง อิสระ

เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่ เป็นขบวนการและกิจกรรมการขับเคลื่อนของพลเมืองที่มีความเป็นอิสระ ทำงานในลักษณะจิตอาสาโดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง มิได้ขึ้นต่อหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลและผลประโยชน์ของพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง หรือกลุ่มผลประโยชน์ใด จึงมีสถานะที่เป็นกลางทางการเมือง มีคุณพินิจที่เป็นอิสระเป็นตัวของตัวเอง

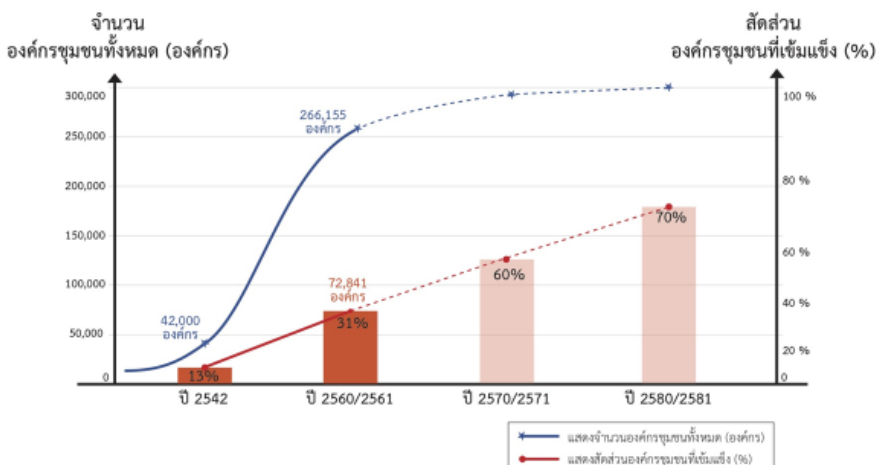
- เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่มีเป้าหมายในการเปลี่ยนประชาชนในพื้นที่ให้มีความเป็นพลเมือง ให้รู้เท่าทันการเมือง (Informed citizen) ไม่ตกเป็นเครื่องมือทางการเมืองของนักเลือกตั้งที่ทำงานการเมืองแบบฉาบฉวย แสวงประโยชน์ส่วนตัว ขาดอุดมการณ์ทางการเมืองที่เหมาะสม และดูหมิ่นศักดิ์ศรีของประชาชน อีกทั้งสามารถพัฒนาระดับให้เป็นพลเมืองผู้ตื่นรู้ กระตือรือร้น และนำการเปลี่ยนแปลงได้ (Active citizen)
- การสร้างและขยายขบวนพลเมืองอิสระที่ฐานล่างของสังคม ไม่สามารถใช้เงินไปหว่านโปรย แต่จะต้องอาศัยฐานทุนทางสังคม วัฒนธรรมและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนผู้นำตามธรรมชาติของชุมชนท้องถิ่น โดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับตัวต่อสถานการณ์ปัญหาต่างๆ ไปด้วยกัน ทั้งหมดทั้งปวงนี้ก็คือ

กระบวนการประชาธิปไตยชุมชนอันเกิดขึ้นท่ามกลางการจัดการตนเองในระดับฐานล่างของสังคม ทั้งในชนบทและในเมืองทั่วประเทศ

- รูปธรรมของระบบประชาธิปไตยชุมชน แท้ที่จริงก็คืองานพัฒนาองค์กรชุมชน งานชุมชนเข้มแข็ง และงานพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและสร้างภาคีเครือข่ายนั่นเอง ปัจจุบันจากข้อมูลล่าสุดที่คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วม วุฒิสภา ได้สำรวจรวบรวมและนำเสนอไว้ในรายงานเมื่อปี พ.ศ. 2562 พบว่ามีองค์กรชุมชน 24 ประเภท รวม 266,155 องค์กร ซึ่งในจำนวนดังกล่าวได้รับการประเมินว่ามีความเข้มแข็งมาก ร้อยละ 31

ฉากทัศน์เป้าหมาย 10 ปี องค์กรชุมชนเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ที่มา พลเดช ปิ่นประทีป, 2564

**ตารางแสดงข้อมูลจำนวนองค์กรชุมชน 24 ประเภท
ซึ่งสะท้อนภาพระบบประชาธิปไตยทางตรงในระดับชุมชนของสังคม
พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2561**

ลำดับ	ประเภทขององค์กรชุมชน	หน่วยงานแม่ข่าย/องค์กรที่รับผิดชอบ	ปี 2556/2557 (องค์กร)	ปี 2560/2561 (องค์กร)
1	องค์กรสาธารณประโยชน์	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	3,844	5,586
2	องค์กรสวัสดิการชุมชน	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1,226	103
3	วิสาหกิจชุมชน	กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	73,482	78,725
4	กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) สำนักงานรัฐมนตรี	79,255	78,485
5	ป่าชุมชน	กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	8,256	10,382
6	ศูนย์อินเทอร์เน็ตชุมชน (USO NET)	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	419	2,621
7	เครือข่ายป่าชุมชน รางวัลลูกโลกสีเขียว	สถาบันลูกโลกสีเขียว บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	115	141
8	สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน	กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	478	944
9	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	38,023	8,780
10	ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	736	1,353
11	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	9,275	25,936
12	กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP (5 ดาว)	กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย	10,090	19,560
13	กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบล	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	7,751	7,766
14	ตำบลจัดการตนเอง	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	3,490	3,490
15	สภาองค์กรชุมชน	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	4,194	7,782
16	กองทุนสวัสดิการชุมชน	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)	5,887	6,007
17	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	ชมรมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด	1,285	1,181
18	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	ธนาคารการเกษตรเพื่อสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	291	3,001
19	สถาบันการเงินชุมชน	ธนาคารการเกษตรเพื่อสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	1,083	484
20	ตำบลสุขภาวะ	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)	1,201	2,388
21	กองทุนพัฒนาชุมชนรอบ โรงไฟฟ้า	สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกพ.)	155	409
22	กลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ระดับอำเภอ	กระทรวงสาธารณสุข, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, กระทรวงศึกษาธิการ	-	878
23	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน ระดับจังหวัด	กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)	-	77
24	กลไกศูนย์ประสานภาคีการพัฒนา จังหวัด (ศปจ.)	สำนักงานโครงการจิตอาสาพระราชารัฐเพื่อสังคม สุขภาวะ (สอปร.)	-	76
รวม (องค์กร)			250,536	266,155

3

โครงสร้าง ความสัมพันธ์ใน ขบวนการ

พลเมืองอิสระที่อยู่ในฐานะของปัจเจกชน (ปัจเจกชนพลเมือง) สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ตามกำลังความสามารถเฉพาะตัว แต่เมื่อใดก็ตามที่ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่กว่านั้น ย่อมต้องการการรวมพลังกับคนอื่น ๆ ให้เป็นกลุ่มเป็นขบวนการที่มีพลังมวลชนเพิ่มมากขึ้น

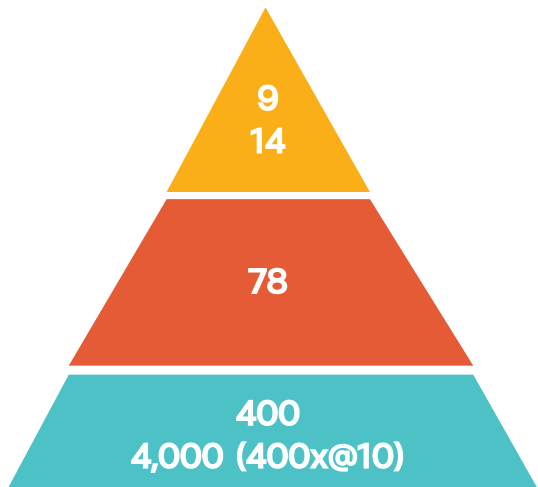
นี่คือพลังของการจัดตั้งหรือการจัดการองค์กร (Organize) ดังบทกวีที่มีชื่อเสียงมากในการต่อสู้ของขบวนการนักศึกษาประชาชนยุค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ที่ว่า

“ หยดฝนย่อยหยาดฟ้ามาสู่ดิน
ประมวลสินธุ์เป็นมหาสมุทรใหญ่
แผดเสียงซัดปฐพีอิงมีไป
พลังไหลแรงรุดสุดด้านทาน
อันประชาสามัคคีที่จัดตั้ง
เป็นพลังแกร่งกล้ามหาศาล
แสนอาวุธแสนศรัทธูหม่อันธพาล
ไม่อาจต้านแรงมหาประชาชน ”

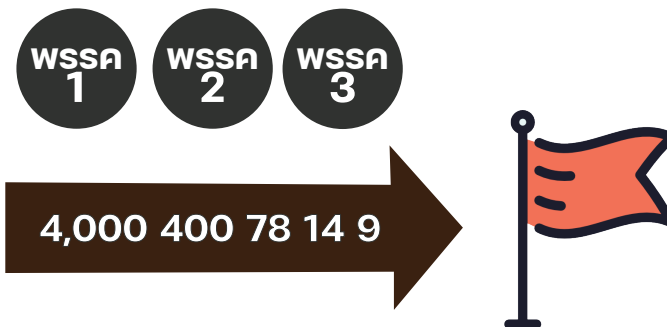
- แท้ที่จริงการจัดตั้งองค์กรก็คือการจัดบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มย่อย และองค์ประกอบต่างๆ ให้สามารถสื่อสารและทำงานสอดคล้องประสานกันได้อย่างสิ้นไหลลงตัว ไม่สะดุดขาตัวเอง ไม่สะเปะสะปะไปคนละทิศคนละทางจนทำให้เกิดความล้มเหลว
- แต่อย่างไรก็ตาม พึงตระหนักว่าการจัดตั้งองค์กรหรือขอบของภาคประชาชนนั้น แตกต่างจากองค์กรทางธุรกิจและกองทัพที่มีสายบังคับบัญชาและระเบียบวินัยที่เข้มข้น เพราะภารกิจขององค์กรเหล่านี้มีชีวิตของธุรกิจและประเทศชาติ-ประชาชนเป็นเดิมพัน
- ลักษณะความสัมพันธ์ในขบวนพลเมืองอิสระเป็นแบบเครือข่าย หลวมๆ โดยเฉพาะในยามปกติจะเป็นเพียงรูปขบวนที่เรียบง่าย มีระเบียบวินัยพอประมาณ ต่างคนต่างมีความรับผิดชอบต่อตัวเอง และหมู่คณะ มีการดูแลกันเองด้วยสิ่งที่เรียกว่าคุณธรรม จริยธรรม หรือจรรยาบรรณ
- แต่ในยามเคลื่อนไหว เมื่อต้องการพลังรวมหมู่ หรือในสถานการณ์ต่อสู้ แข่งขัน หรือหน้าสิ่วหน้าขวาน ก็มีความจำเป็นต้องปรับรูปขบวนให้มีระเบียบวินัยที่เข้มข้นขึ้น ไม่เช่นนั้นก็อาจประสบความล้มเหลวหรือพ่ายแพ้แบบไม่เป็นท่า

โครงสร้างความสัมพันธ์ในขบวน

สภาวะปกติ ของสถาบันการเมืองวิถีใหม่

การทำงาน ในสถานการณ์การรณรงค์เลือกตั้ง

- ภารกิจทีมจังหวัดวิถีใหม่**
1. สร้างฐานจังหวัดวิถีใหม่
 2. กำหนดพื้นที่เป้าหมายหวังผล
 3. เลือกพรรคการเมืองพันธมิตรที่ใช้
 4. ผู้ศึกเลือกตั้ง ส.ส.เขต "ชิงเก้าอี้"

- **ในสภาวะปกติ** สถาบันการเมืองวิถีใหม่และขบวนเครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่จัดความสัมพันธ์ในโครงสร้างแบบปิรามิด เน้นการสื่อสารข้อมูล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในบทบาทและระดับต่างๆ อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และทั่วถึง ประกอบด้วย
 - (1) คณะกรรมการหลัก (Core Team) จำนวน 9-11 คน
 - (2) ผู้ประสานงานเขตยุทธศาสตร์ 14 ภูมิภาค ๆ ละ 2 คน
รวมเป็น 28 คน
 - (3) ผู้ประสานงานจังหวัด จังหวัดละ 1 คน รวม 78 พื้นที่
 - (4) ผู้ประสานงานพื้นที่เลือกตั้ง 400 เขต
และทีมงานประมาณ 4,000 คน
 รวมทีมปฏิบัติการทั้งหมด 493 ทีม ประมาณ 5,000 คน

ภารกิจที่รับผิดชอบ

- (ก) **คณะกรรมการหลัก (Core Team)** มีหน้าที่เป็นองค์กรนำ มีบทบาทในการวางแผนและตัดสินใจในเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งการประสานงานกับองค์กรพันธมิตรและพรรคการเมืองพันธมิตร **“ที่ใช่”**
- (ข) **ผู้ประสานงานเขต** มีหน้าที่
 - (1) เชื่อมประสานงานกับคณะกรรมการหลัก และผู้ประสานงานจังหวัด

- (2) ประเมินสถานการณ์ในพื้นที่เขตยุทธศาสตร์(ภูมิภาค)
- (3) คัดเลือกและจัดตั้งผู้ประสานงานจังหวัดและทีม
คณะทำงานจังหวัด รวมทั้งร่วมลงคะแนนเลือกพรรค
การเมือง “**ที่ใช่**” สำหรับเขตภูมิภาคของตน
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของคณะทำงานจังหวัด
- (5) พัฒนาศักยภาพของคณะทำงานจังหวัด ผ่านสถาบัน
พัฒนาการเมืองวิถีใหม่
- (6) ร่วมดำเนินการตามภารกิจผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถี
ใหม่

(ค) **ผู้ประสานงานจังหวัด** มีหน้าที่

- (1) เชื่อมประสานงานกับผู้ประสานงานเขตยุทธศาสตร์
และผู้ประสานงานพื้นที่เลือกตั้ง
- (2) ประเมินสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัด
- (3) คัดเลือกและจัดตั้งผู้ประสานงานพื้นที่เลือกตั้ง รวมทั้ง
ร่วมลงคะแนนเลือกพรรคการเมือง “**ที่ชอบ**” สำหรับ
ทีมจังหวัดของตน
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้ประสานงานพื้นที่
เลือกตั้ง และคณะทำงานพื้นที่เลือกตั้ง
- (5) พัฒนาศักยภาพผู้อำนวยการเขตเลือกตั้ง ผู้สมัครรับ
เลือกตั้ง และคณะทำงานพื้นที่เลือกตั้ง ผ่านการ
ฝึกอบรมของสถาบันการเมืองวิถีใหม่
- (6) ร่วมดำเนินการตามภารกิจผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถี
ใหม่

(ง) ผู้ประสานงานพื้นที่เลือกตั้ง มีหน้าที่

- (1) เชื่อมประสานงานกับผู้ประสานงานจังหวัด และ คณะทำงานพื้นที่เลือกตั้ง
- (2) ประเมินสถานการณ์ในของพื้นที่เลือกตั้ง
- (3) คัดเลือกและจัดตั้งคณะทำงานพื้นที่เลือกตั้ง รวมทั้ง ร่วมลงคะแนนเลือกพรรคการเมือง “ที่ชอบ” สำหรับ ทีมงานพื้นที่เลือกตั้งของตน
- (4) ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของผู้ประสานงานเขตเลือกตั้ง และคณะทำงานของเขตเลือกตั้ง
- (5) พัฒนาศักยภาพของผู้อำนวยการเขตเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และคณะทำงานของเขตเลือกตั้งผ่านการ ฝึกอบรมของสถาบันการเมืองวิถีใหม่
- (6) ร่วมดำเนินการตามภารกิจผู้ปฏิบัติงานการเมืองวิถี ใหม่

ในสถานการณ์การรณรงค์เลือกตั้ง

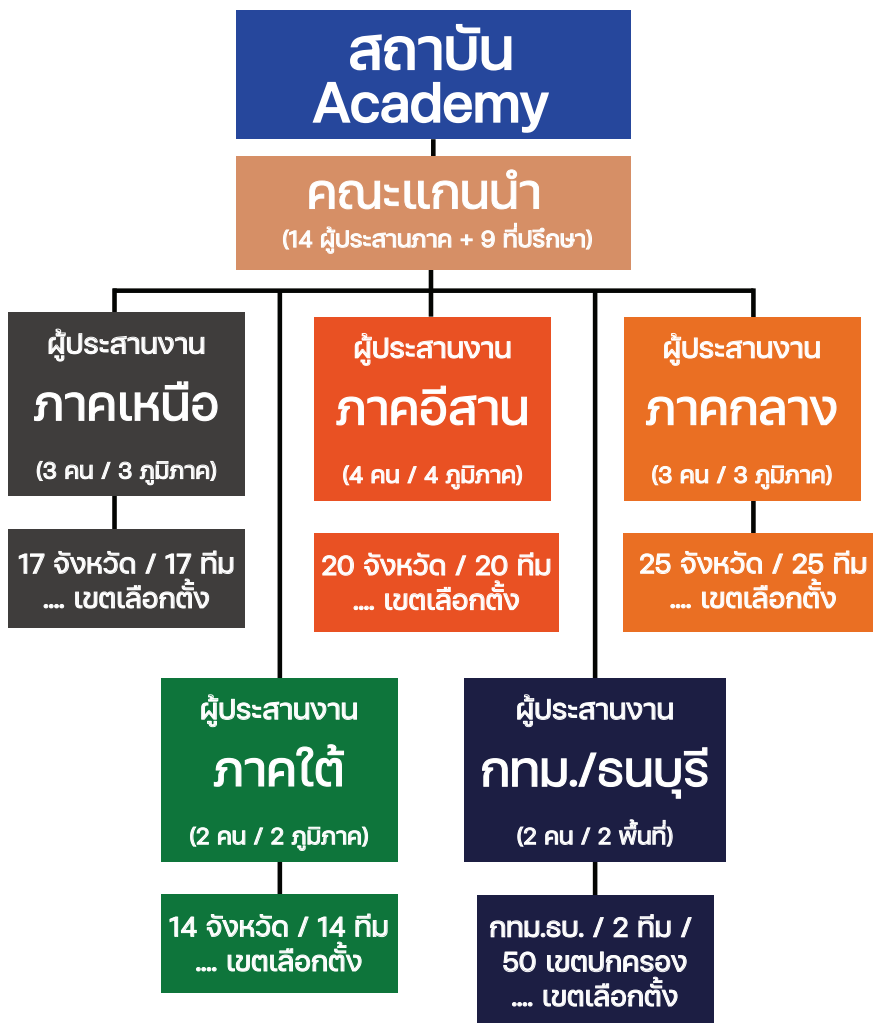
เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่ต้องอาศัยจังหวะของสถานการณ์การเปลี่ยนผ่านอำนาจทางการเมืองของประเทศ เพื่อกระทำการฝึกปรือผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ สำแดงศักยภาพผู้นำการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ปรากฏ รวมทั้งเป็นการทดสอบและการทำแบบฝึกหัดในสถานการณ์จริง

ดังนั้น การจัดรูปขบวนการทำงานจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นแบบ “ลูกรุ่น” โดยหัวหน้าพุ่งเข้าสู่เป้าหมายการเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจทาง

การเมือง ทั้งในรัฐสภาและรัฐบาล โดยการทำงานผ่านพรรคการเมืองที่เป็น
พันธมิตรทางยุทธศาสตร์

โครงสร้างความสัมพันธ์

ประสานงาน และติดต่อสื่อสาร

4

สร้างเครือข่าย จังหวัดวิถีใหม่

- (1) ถักทอนักการเมืองผู้มีอุดมการณ์ นักพัฒนาที่เอาใจใส่ มีความพร้อม และมีจิตอาสาทั้งหลาย รวมทั้งเครือข่าย “แม่น้ำสามสาย” อันได้แก่ เครือข่ายการเมืองวิถีใหม่ เครือข่ายท้องถิ่นท้องถิ่นที่วิถีใหม่ และเครือข่ายพลเมืองวิถีใหม่ ให้เข้ามาหลอมรวมเป็นเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานวิถีใหม่ โดยใช้พื้นที่จังหวัดเป็นฐานการจัดตั้งและขอบเขตพื้นที่การปฏิบัติการ ซึ่งต่อไปจะเรียกขานว่า “เครือข่าย (ชื่อจังหวัด)วิถีใหม่”
- (2) พัฒนาและฝึกอบรมกำลังคนผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง สร้างแนวคิดอุดมการณ์อย่างเป็นระบบและจริงจัง ดำเนินการโดยสถาบันการเมืองวิถีใหม่ (New Political Academy) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อตอบสนองต่อภารกิจและสนับสนุนการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่างเป็นการเฉพาะ ผู้ปฏิบัติงานวิถีใหม่ทุกคน อย่างน้อยต้องมีเงื่อนไขคุณสมบัติที่ผ่านการอบรมสัมมนาหลักสูตรปฐมนิเทศพื้นฐานเสียก่อน
- (3) จัดวางโครงสร้างการบริหารจัดการภายในขบวนจังหวัดวิถีใหม่ เพื่อให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนและการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในภาวะปกติและในสถานการณ์การเคลื่อนไหวรณรงค์แข่งขันทางการเมือง ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนพื้นที่

แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติ

ค้นหา เข้าถึง ถักทอ ผู้นำชุมชน

- ค้นหา เข้าถึง ถักทอ “ฐานทุนทางสังคมวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น ทั้งแผ่นดิน”
 - ผู้นำชุมชนตามธรรมชาติและ
 - ผู้ทรงคุณวุฒิทางสังคมในพื้นที่
- จังหวัดละ 1,000 คน
(100/อำเภอ 250/เขต)

สร้างนโยบาย โดยประชาชน

- เวทีนโยบายเศรษฐกิจฐานรากและการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นโดยประชาชน (400-800 เวที)
- สร้างกระแสการมีส่วนร่วม - ความเป็นเจ้าของนโยบาย - สร้างโอกาสเข้าไปนั่งในหัวใจผู้นำชุมชน

ปลูกกระแสเมื่อเก่า สร้างแบรนด์วิถีใหม่

- ปลูกกระแสเมื่อเก่าเติมที่ การเมืองน้ำเก่า แตกแยก ใช้เงิน ฟาดหัวชาวบ้าน ดูหมิ่น ศักดิ์ศรีประชาชน
- สร้างแบรนด์จังหวัดวิถีใหม่ - กลุ่มปฎิรูปการเมืองโดยประชาชน
- ไม่ใช่พรรคการเมือง ไม่ใช่นักการเมืองหน้าเก่า
- แต่มาชวนเชิญพี่น้องประชาชน ลูกขึ้นมาสร้างการเปลี่ยนแปลงด้วยมือน้อย ๆ ของเราเอง

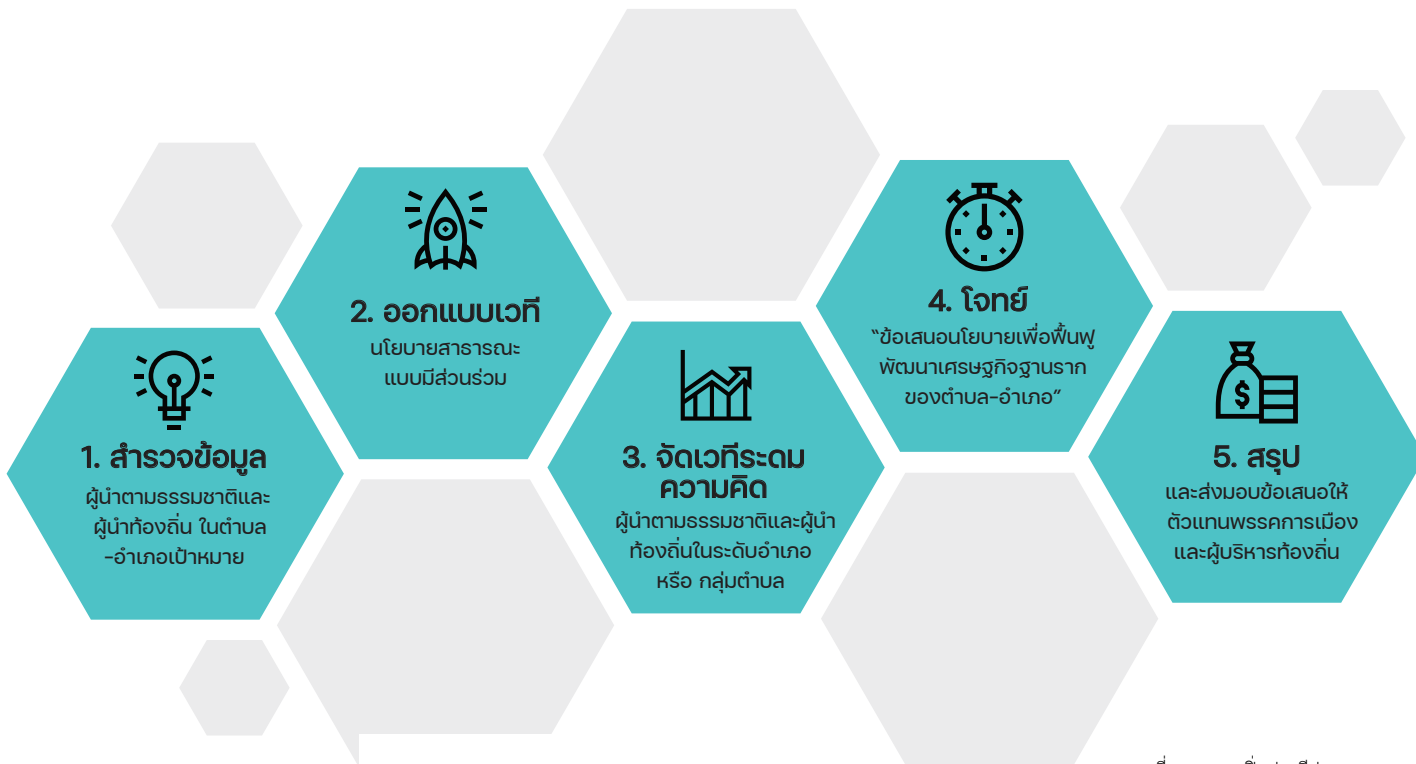
5

เชื่อมโยงผู้นำ ตามธรรมชาติ ทุกหมู่บ้านตำบล

- (1) เปิดเวทีพัฒนาข้อเสนอนโยบายและรับฟังความคิดเห็นจากผู้นำองค์กรชุมชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะผู้นำตามธรรมชาติและผู้นำที่ไม่เป็นทางการที่อยู่ในชุมชน ด้านหนึ่งเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และส่งเสริมบทบาทของผู้นำตามธรรมชาติ อีกด้านหนึ่งเป็นการรวบรวมภูมิปัญญาจากฐานรากเอามาต่อยอดขยายผล เน้นนโยบายที่ว่าด้วยการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากภายหลังวิกฤติ รวมทั้งนโยบายอื่นๆ ที่อยู่ในความสนใจของชุมชนท้องถิ่น
- (2) จัดทำข้อเสนอโยบายพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สังคมและเศรษฐกิจฐานรากสำหรับจังหวัด-อำเภอของตนและ/หรือนโยบายการพัฒนาระดับชาติ จังหวัดละ 5 - 10 นโยบาย เพื่อรวบรวมและจัดทำเป็นข้อเสนอโยบายจากเครือข่าย “จังหวัดวิถีใหม่” ที่พร้อมจะนำเสนอต่อพรรคการเมืองเชิงสร้างสรรค์ ทุกพรรค
- (3) สร้างกุศโลบายในการเข้าถึงกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ ผู้มีอิทธิพลต่อความคิดและความศรัทธาของชาวบ้านในด้านต่างๆ (Local Influencers) ในทุกเขตเลือกตั้งของจังหวัด ให้ได้อย่างน้อย 500 - 1,000 คน

- (4) สํารวจ ค้ําหาชุมชนเข้มแข็งที่ได้รับการยอมรับว่า เป็น “ต้นแบบ” ของอำเภอ-จังหวัด (อย่างน้อย 5 – 10 แห่ง/อำเภอ) สร้างความสัมพันธ์ที่จริงใจกับผู้นำตามธรรมชาติและผู้นำชุมชนเข้มแข็งดังกล่าว รวมทั้งจัดทําฐานข้อมูลองค์กรชุมชน ชุมชนเข้มแข็งและแกนนำในพื้นที่ อย่างครบถ้วน ทุกอำเภอ

กระบวนการจัดทำข้อเสนอ
นโยบายสาธารณะที่ประชาชนต้องการ
“ฟื้นฟูพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยชุมชนท้องถิ่น”

6

สร้างฐานมั่นคง ทีมเข้มแข็ง ภาพลักษณ์โดดเด่น

- (1) ริเริ่มจัดทำโครงการนำร่องในการสร้างเศรษฐกิจฐานราก เช่น โครงการโคกหนองนาโมเดล โครงการพัฒนาพื้นที่สร้างเศรษฐกิจชุมชน โครงการโรงเห็ดชุมชน โครงการท่องเที่ยวชุมชน โครงการโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรขนาดเล็ก โครงการตลาดชุมชน เป็นต้น เพื่อให้เกิดการรวมตัวเป็นกลุ่ม และ จัดตั้งความสัมพันธ์ให้พร้อม สำหรับรองรับการเคลื่อนไหวในอนาคตได้อย่างยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ
- (2) จัดให้มีสำนักงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อ ประสานงาน ประชุม และประชาสัมพันธ์ในสาธารณชนรู้จัก จดจำ
- (3) จัดทำป้ายศูนย์ประสานงานจังหวัดวิถีใหม่ การจัดทำโลโก้ หรือ ธงที่เป็นสัญลักษณ์ โดยมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและเป็นเอกภาพกันทั่วประเทศ รวมทั้งการจัดทำป้ายเผยแพร่ผ่านระบบกูเกิ้ล (Google) และสื่อโซเชียล (Social Media)
- (4) ออกพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างชื่อเสียงของ “กลุ่ม” หรือ “ทีมงานจังหวัดวิถีใหม่” อย่างมียุทธศาสตร์ มีเป้าหมาย ไปบปะ แนะนำตัว แนะนำอุดมคติ อุดมการณ์ วิสัยทัศน์

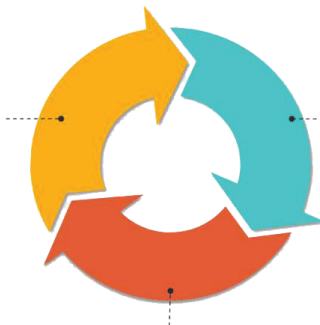
และความมุ่งมั่นต่อการสร้างการเมืองวิถีใหม่ ไปตามสถานทำงาน
เทศกาล งานบุญและกิจกรรมทางสังคมต่างๆ

- (5) ในการออกพื้นที่และเผยแพร่ต่อสังคมทุกครั้ง พึงตระหนักว่า **“การสร้างเครดิตในนามกลุ่มหรือทีมงาน สำคัญกว่าการที่ใครคนใดคนหนึ่งจะโฆษณาตัวเอง”** หลักการสำคัญคือต้องยึดกุมยุทธศาสตร์ **“การสร้างกระแสพื้นที่”** เอาไว้ให้มั่น เพราะเราไม่ใช่นักการเมืองที่จะมาหาเสียง หรือในอนาคตถ้าใครจะผันตัวเองไปเป็นนักการเมืองก็ยังคงเป็นนักการเมืองหน้าใหม่ เป็นม้านอกสายตา เป็นมวยรองบ่อน อีกทั้งยังไม่มีพรรคการเมืองที่เข้าสังกัด ดังนั้น ถ้าจะเอาชนะกระแสเงินและกระแสอิทธิพลในอนาคต มีแต่ต้องอาศัย **“กระแสทีมแบบรวมหมู่”** ไปสู่เท่านั้น การโอ้อวดแสดงตนที่เร็วเกินไป รังแต่จะถูกทำลายได้โดยง่าย และไม่สามารถสู้กระแสแชมป์เก่าได้
- (6) ด้วยอุดมการณ์การเมืองวิถีใหม่ ที่เครือข่ายชูขึ้นมาเป็นธงนำการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงการเมืองไทย นอกจากจะมุ่งนำพานักการเมืองและพรรคการเมืองวิถีใหม่ให้สามารถเข้าสู่รัฐสภาให้มากที่สุดแล้ว ยังจะต้องรักษาภาพลักษณ์ของการเมืองเชิงศีลธรรมให้เป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยึดมั่นศรัทธาของสังคมและมวลมหาประชาชน เราต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า **“ความดีสามารถเอาชนะเงินและอิทธิพลได้”**, **“นักการเมืองแบบจิตอาสา นั้นมีอยู่จริง”**, **“สปิริตความเป็นนักกีฬาสำหรับนักการเมืองคืออย่างไร”** ฯลฯ

องค์ประกอบฐานทุน ของทีมจังหวัดวิถีใหม่ สำหรับสร้างสรรค์กระแสพื้นที่

1. ทีมจังหวัดวิถีใหม่เข้มแข็ง

- มีทักษะประสบการณ์ในเชิงกระบวนการทางปัญญา
- มีความสามารถเป็นปีกแผ่นทำงานเป็นทีม
- มีพฤติกรรมและภาพลักษณ์ในเชิงศีลธรรม

2. ผู้นำชุมชนตามธรรมชาติกว้างขวาง

- ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำองค์กรชุมชน (500-1,000 คน/จังหวัด)
- ชุมชนเข้มแข็งต้นแบบของจังหวัด (5-10 แห่งอำเภอ)

3. ตัวบุคคลที่ใช้ในสายตาชาวบ้าน

- ชาวบ้านรู้จักมักคุ้น ไม่ใช่พนักงานเมืองหน้าเก่า
- ชาวบ้านเชื่อว่าผลักดันนโยบายเศรษฐกิจฐานรากของพวกเขาให้เป็นไปได้
- มีโอกาสชนะคู่แข่ง และผ่านการเลือกตั้งขึ้นต้น

7

พันธมิตร ยุทธศาสตร์

- (1) ในการขับเคลื่อนภารกิจในนาม “จังหวัดวิถีใหม่” ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ทุกทีม ทุกสถานะบทบาทในพื้นที่ พึงรักษาสถานะของ “ความเป็นอิสระ” ของตนเองและเครือข่ายเอาไว้อย่างมั่นคงและยาวนานที่สุด
- (2) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีเป้าหมายจะเสนอตัวให้ประชาชนเลือกเข้าไปทำงานการเมืองในรัฐสภา ควรต้องระมัดระวังที่จะไม่เปิดเผยเป้าหมายทางการเมืองของตนและชื่อพรรคการเมืองที่ตัวเองหมายตา เร็วจนเกินไป เพราะการทำเช่นนั้นจะถูกแปรความหมายว่าเป็นการมาทำงานเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว จะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี
- (3) พึงตระหนักว่า การทำงานใหญ่และยากให้สำเร็จได้นั้น เราไม่อาจทำได้ตามลำพัง จำเป็นต้องค้นหาพันธมิตรที่ไว้วางใจได้และมีเป้าหมายใหญ่ร่วมกัน เรียกว่าพันธมิตรในเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partner) และร่วมทำงานกันอย่างจริงจัง บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นไว้วางใจ
- (4) เคารพในความแตกต่าง ไม่เรียกร้องให้เขาต้องเป็นอย่างเรา ไม่คอยจับผิดเพื่อน ไม่เอาจุดอ่อนเพื่อนมาขยาย ตรงกันข้ามต้องมองหาจุดแข็งของเขาและพยายามหนุนช่วย เกื้อกูลกันอย่างมีหลักการ ให้เพื่อนสามารถแสดงฝีมือได้อย่างเต็มที่ แสดงความชื่นชมยินดีเมื่อเพื่อนได้ชัยชนะ ปลอดภัยให้กำลังใจเมื่อประสบความล้มเหลว

- (5) ในการเลือกพรรคการเมือง “**ที่ใช่**” และ “**ที่ชอบ**” แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน
- ขั้นแรก ให้ผู้ประสานงานเขตยุทธศาสตร์และคณะกรรมการหลัก เป็นผู้ร่วมกันเลือกพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ในตลาดการเมือง โดยพิจารณาคูณสมบัติพรรคการเมือง “**ที่ใช่**” จากหลักการและหลักเกณฑ์สำคัญ
- ขั้นที่สอง ให้ทีมจังหวัดและทีมคณะทำงานประจำพื้นที่เลือกตั้ง เป็นผู้ใช้ดุลพินิจตนเองในการเลือกพรรคการเมือง “**ที่ชอบ**”
- (6) เมื่อเลือกพรรคการเมืองพันธมิตร “**ที่ใช่**” และ “**ที่ชอบ**” ได้แล้ว ควรจัดตั้งเตรียมการกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะญาติสนิทมิตรสหาย ที่สนับสนุนให้เราเข้าแสดงบทบาททางการเมืองในระดับชาติ เตรียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก พรรค “**ที่ใช่**” และพรรค “**ที่ชอบ**” เมื่อสถานการณ์และช่วงจังหวะเวลามาถึง ทั้งนี้ก็เพื่อจะไปร่วมสานพลังสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับชาติด้วยกัน
- (7) เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่มีนโยบายสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานการเมือง ของเครือข่ายทุกคน ทุกทีม ให้มีโอกาสดในการลงสู่ศึกการเลือกตั้ง ทั่วไป เพื่อแสดงฝีมือและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ โดยพยายามเข้าไปทำงานผ่านพรรคการเมืองพันธมิตร “**ที่ใช่**” และ “**ที่ชอบ**” ทั้งนี้ ควรเป็นการเข้าไปทำงานพรรคในลักษณะ “**เป็นทีม**” มากกว่า “**ฉายเดี่ยว**”

กระบวนการ เลือกพรรคพันธมิตรในวิถีใหม่

หลักเกณฑ์สำหรับ พรรคการเมือง “ที่ใช่”

- 1) ไม่สร้างความแตกแยก ไม่สุดโต่ง
- 2) ไม่ใช่เพศนิวส์ ไม่ใช่ความรุนแรง
- 3) ไม่จงใจทำผิด-ทำท่างกฎหมาย
- 4) ไม่มีภาพลักษณ์ทุจริตคอร์รัปชัน

คณะกรรมการแกนนำ เป็นผู้พิจารณา

จากรายชื่อพรรคการเมืองในรัฐสภา
ปัจจุบัน และพรรคการเมืองหน้าใหม่
ที่ประกาศตัวแล้ว โดยรับฟังความคิดเห็น
ของสมาชิกระดับ ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

บัญชี (1)
พรรคการเมือง “ที่ใช่”

บัญชี (2)
พรรคการเมือง “ที่กำกวม”

บัญชี (3)
พรรคการเมือง “ที่ไม่ใช่”

พรรคการเมือง “ที่ชอบ”

(ข้อเสนอสำหรับทีมจังหวัด ทีมเขตเลือกตั้ง และปัจเจกบุคคล)

- 1) ต่างฝ่ายต่างต้องการกันและกันด้วยความใจจริง
- 2) มีภาพลักษณ์ที่ดี สามารถไปด้วยกันได้
- 3) มีโอกาสได้ลงแข่งขันในนามพรรค
- 4) รู้สึกมีความอบอุ่น มีความสุข

นี่คือ
พรรค “ที่ใช่” (ของใคร)
และ
พรรค “ที่ชอบ” (ของใคร)

3

เตรียมพร้อม เลือกตั้ง ส.ส. 2566

สถาบันการเมืองวิถีใหม่
NEW POLITICAL ACADEMY

เปลี่ยนรัฐสภาจากฐานล่าง

ในการปราศรัยทางการเมืองของนายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา งานสัมมนาเครือข่ายประชาชนปฏิรูปการเมือง ที่อาคารรัฐสภา ซึ่งจัดโดย คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ท่านได้ระบุปัญหาการเมืองไม่สุจริตอย่างชัดเจน ดังความบางตอน ว่า

“การปกครองด้วยหลักนิติรัฐและนิติธรรมนั้นสำคัญที่สุด...

แต่ที่บ้านเมืองไม่สุจริตเกิดจากพฤติกรรมตัวบุคคล ...

ถ้าหลัก(กฎหมาย)ไม่ดี แต่คนดีก็ยังไม่ปัญหา ...”

“ ในอดีตเราไม่มีองค์กรอิสระมากมายอย่างขณะนี้ แต่องค์กรที่มี เขาทำงานกันอย่างเอาจริงเอาจัง บ้านเมืองจึงผ่านมาได้ด้วยดี ...”

“ รัฐธรรมนูญฉบับปราบโกงกำลังกลายเป็นรัฐธรรมนูญฉบับถูก คนโกงปราบ ... ปฏิรูปการเมืองจะสำเร็จไม่ได้ ถ้าบ้านเมืองไม่สุจริต ”

ส่วนประธานกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ นายเสี สุวรรณภา นนท์ กล่าวรายงานประชาชน ในหัวข้ออดีต ปัจจุบัน และอนาคตการปฏิรูป การเมือง สะท้อนปัญหาความแตกแยกในระบบการเมืองไทย ในบางตอน ว่า

“ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุขมีความสำคัญ ประชาชนควรศึกษาให้เข้าใจถ่องแท้ ...”

“ นักการเมืองต้องหยุดสร้างความแตกแยก หยุดลวงละเมิด
สถาบัน เพราะการทำเช่นนั้นสังคมไม่อาจปรองดองกันได้ ...”

“ ควรหันมารวบรวมผู้มีอุดมการณ์ในทางสร้างสรรค์สามัคคี
สร้างพรรคการเมืองเข้ามาประชันขันแข่งกัน ...”

“ ต้องทำให้พรรคการเมืองเป็นของประชาชน ไม่ใช่เป็นของ
นายทุนพรรค ...”

“ ไพรมารีโหวตเป็นกระบวนการสำคัญในการปฏิรูปพรรค
การเมือง ...”

ปัญหาวิกฤติการเมืองที่สะท้อนจากปากของผู้หลักผู้ใหญ่ในรัฐสภา เป็นสิ่งที่ยืนยันว่า ถึงเวลาการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนจากฐานล่าง เพราะการปฏิรูปการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ที่ดำเนินการจาก “บนลงล่าง” นั้นแม้จะเกิดองค์กรอิสระขึ้นมารับผิดชอบมากมาย แต่ผลลัพธ์การปฏิรูปกลับล้มเหลวโดยสิ้นเชิง

ในภาพรวมของรัฐธรรมนูญไทยในปัจจุบัน ถือว่ามีระดับคุณภาพ คุณธรรมและความรับผิดชอบของนักการเมืองอยู่ในระดับต่ำเข้าขั้นวิกฤติ รัฐสภาไทยจึงเป็นรัฐสภาที่ด้อยคุณค่า มีความสร้างสรรค์ต่ำแต่อำนาจ

ทำลายล้างสูงมาก ดังนั้น เป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนในครั้งนี้จึงอยู่ที่การเปลี่ยนรัฐสภาไทยให้เป็นรัฐสภาวิถีใหม่

รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มีจำนวน 500 คน กับ สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) จำนวน 200 คน (ยกเว้น ส.ว. ในชุดปัจจุบันที่มาโดยบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มี 250 คน) สมาชิกรัฐสภาต่างมีวาระในการทำงานที่ชัดเจน ส.ส 4 ปี ส่วน ส.ว. 5 ปี นั้นหมายความว่า จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองโดยการเลือกตั้งของประชาชนกันตามวรอบ

โดยธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงทุกชนิด ช่วงการเปลี่ยนผ่านเป็นระยะที่เปราะบางและอ่อนไหวที่สุด เช่นเดียวกัน ในช่วงของการหมดวาระทางอำนาจหน้าที่ของนักการเมืองและจะต้องต่อสู้ดิ้นรนให้สามารถกลับไปสู่อำนาจอีกครั้ง จึงเป็นช่วงที่อ่อนแอและมีความเสี่ยงสูง ดังนั้นจึงเป็นจังหวะที่ดีที่สุดสำหรับขบวนการประชาชนในการเปลี่ยนรัฐสภาไทยให้เป็นรัฐสภาวิถีใหม่

มาพิสูจน์กันว่า ในการเลือกตั้ง ส.ส. 2566 ภาคประชาชนจะสามารถเปลี่ยนการเมืองไทยได้สักเพียงไหน

ด้วยจิตคารวะ
พลเดช ปิ่นประทีป
สมาชิกวุฒิสภา
ประธานสถาบันการเมืองวิถีใหม่
25 มีนาคม 2565

1

พรรคการเมือง วิถีใหม่

การสร้างพรรคการเมืองและนักการเมืองในวิถีใหม่

1) การสร้างสถาบันการเมืองแบบมืออาชีพ

พรรคการเมืองในวิถีใหม่ ควรมีความหมายและความมุ่งมั่นในการทำงานการเมืองในระบบเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และพัฒนาพรรคการเมืองของตนในแนวทางของการเมืองเชิงศีลธรรม มีประเด็นสำคัญที่ผู้สนใจควรเอาใจใส่ สร้างสรรค์และลงมือดำเนินการ อาทิ

- ผู้นำและมวลสมาชิก ควรมีความหมายในการสร้างพรรคการเมืองของตนให้เป็นสถาบันพัฒนาการเมืองที่มั่นคงของประเทศ มุ่งทำงานการเมืองเพื่อประโยชน์สาธารณะในระยะยาว ได้ชื่อว่าเป็นพรรคการเมืองของมวลสมาชิก เป็นพรรคการเมืองที่มีระบบประชาธิปไตยภายในพรรค และถือประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง
- พรรคและมวลสมาชิก ควรให้ความสำคัญต่อประเด็นการมีผู้นำพรรค คณะกรรมการพรรค บุคลากรและสำนักงานใหญ่ของพรรค ที่มีศักยภาพ มีภาพพจน์ดีงามและมีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวมอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

- พึงตระหนักว่าภารกิจของพรรคและนักการเมืองนั้นมีหลายด้าน มิใช่มีแค่การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น สมาชิกและผู้ปฏิบัติงานของพรรคควรเอาใจใส่ต่องานสำคัญของพรรคในทุกด้าน ทั้งงานการเมือง งานบริหารประเทศ (เมื่อเป็นรัฐบาล) งานนิติบัญญัติ (งานด้านรัฐสภา) งานพัฒนาวิชาการเชิงนโยบาย งานฐานข้อมูลและเทคโนโลยี ฯลฯ
- ผู้นำและผู้บริหารพรรค ควรมุ่งสร้างพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองที่มั่นคงและมีความเป็นมืออาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานบริหารจัดการสำนักงานสาขาประจำเขตเลือกตั้งและสำนักงานตัวแทนพรรคประจำจังหวัด งานพื้นฐานที่ว่าด้วยการเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก งานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพมวลสมาชิก งานเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร งานคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล รวมทั้งงานสถาบันวิชาการและฝึกอบรมของพรรค

2) พรรคการเมืองและนักการเมืองในสถานการณ์ปัจจุบัน

ผู้ปฏิบัติงานทางการเมือง พึงตระหนักว่าพรรคการเมืองและนักการเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบัน ล้วนกำลังแหวกว่ายอยู่ในวังวนของการเมืองในวิถีเก่า ในขณะที่การสร้างพรรคการเมืองขึ้นใหม่ตามอุดมคตินั้นอาจเกิดขึ้นได้ยากและต้องลงทุนลงแรงที่สูงมาก

ดังนั้นการแสวงหาและเลือกสรรกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์แนวคิดอันใกล้เคียงกับตน โดยต่างฝ่ายต่างมีความไว้วางใจต่อ

กันมากที่สุด เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการทำงานพัฒนาการเมืองร่วมกันในลักษณะผสมผสาน จึงนับว่าเป็นแนวทางเลือกแบบหนึ่งที่น่าสนใจและเพิ่มโอกาสความเป็นไปได้

- ในกรณีดังกล่าว ควรศึกษาและพัฒนาระบบการทำงานร่วมกันในความแตกต่าง ระหว่างนักการเมืองวิถีเก่ากับกลุ่มการเมืองวิถีใหม่ ซึ่งต่อไปอาจเรียกว่า “ระบบผสมผสาน” หรือ Hybrid โดยทั้งสองส่วนประกอบต่างก็อยู่ในองค์รวมของพรรคการเมืองเดียวกัน
- ควรรับรู้และยอมรับสภาพความแตกต่างระหว่างกลุ่มคนที่มาทำงานร่วมกันในฐานะ “พันธมิตร” หรือ “เพื่อนร่วมงาน” โดยพึงระมัดระวังที่จะไม่ถือเอาจุดอ่อนข้อจำกัดของอีกฝ่ายหนึ่ง มาเป็นข้อตำหนิ กล่าวโทษ หรือบั่นทอนความรักสามัคคีกันภายในพรรค
- ในแต่ละส่วนของระบบHybrid ต่างมีอัตลักษณ์หรือคุณสมบัติเด่นและข้อจำกัดของตน ต่างฝ่ายต่างต้องบริหารจัดการตนเอง รักษาอุปขบวน พัฒนาศักยภาพและนำจุดแข็งของตนมาทำประโยชน์ให้พรรคอย่างเต็มที่ ย้ำว่ามีใช้ทำเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง แต่ต้องมุ่งเป้าหมายที่ชัยชนะของพรรคและชัยชนะของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
- ผู้ร่วมก่อตั้งและผู้บริหารของพรรค ต้องเข้าใจธรรมชาติความแตกต่างเช่นที่ว่านี้ และมีนโยบายสนับสนุนให้ระบบ Hybrid ได้ทำงานอย่างเป็นอิสระ และใช้ศักยภาพที่เป็นจุดแข็งของทุกส่วน เพื่อลงสู้ศึกเลือกตั้งกันอย่างสุดฝีมือ และร่วมกันพัฒนาประเทศในระยะยาว

3) ว่าด้วยกลุ่มการเมืองย่อย

การรวมตัวเป็น “กลุ่มย่อย” ในพรรคการเมืองหนึ่งๆ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามปกติ บางทีถูกเรียกในเชิงลบว่า “มุ้ง” หรือ “ก๊วน” ทางการเมือง อันที่จริงเรื่องนี้เป็นเพียงการจัดตั้งและจัดการตนเองแบบหนึ่งนั่นเอง (Self organizing)

แต่การรวมตัวทำงานการเมืองในวิถีใหม่นั้น ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาศักยภาพมวลสมาชิกและเสริมสร้างระบบคุณธรรมจริยธรรม ให้สามารถทำงานพรรคและประชาชนได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ต้องมิใช่การตั้งกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง อย่างที่นักการเมืองวิถีเก่าชอบทำกัน

- ควรตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับแนวคิด “การเมืองวิถีใหม่” ให้ขึ้นเป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎี หรือค่านิยม อันเป็นคุณค่ากลาง ที่ทุกฝ่าย ทุกพรรค สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานการเมืองของตนได้ โดยไม่มีใครผูกขาดความเป็นเจ้าของ
- สมาชิกพรรคการเมืองเดียวกัน ควรระมัดระวังมิให้สังคมภายนอกเกิดความสับสน และไม่ทำให้ภายในพรรคเกิดความรู้สึกแบ่งแยกกันเป็นฝักฝ่าย ต้องระมัดระวังอย่าให้เกิดความรู้สึกว่านี่เป็นการตั้งกลุ่มย่อยเพื่อยกตนข่มท่าน หรือเป็นการเอาดีเข้าตัวเอาชั่วให้คนอื่น

- ควรถือว่า การเข้าร่วมสร้างสรรค์พัฒนาพรรคการเมืองแบบ Hybrid นั้น มีไขความบังเอิญ แต่เป็นหลักยุทธศาสตร์ประการหนึ่ง ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นจริง จึงควรช่วยกันทำงาน พัฒนาพรรคหรืองานส่วนรวมขององค์กรของตนอย่างเสียสละทุ่มเท
- การทำงานปฏิรูปการเมืองและการเข้าสู่สมรรถภูมิทางการเมืองระดับชาติ มีไข “การเล่นเรือนน้อย” สมาชิกกลุ่มและผู้ปฏิบัติงานของพรรคจึงควรต้องมุ่งมั่นทุ่มเททำงาน เพื่อมุ่งชัยชนะของพรรคและไม่ละทิ้งเป้าหมายการปฏิรูปการเมือง รวมทั้งควรตระหนักและมีสำนึกตลอดเวลาว่างานนี้มีไข “ช่องทาง” ที่ใครจะแอบแฝงเข้ามาเพื่อหาเศษหาเลยแบบนักการเมือง วิถีเก่า
- ในกรณีคนในกลุ่มไปสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคใดพรรคหนึ่งกันแบบเป็นกลุ่มเป็นก้อน โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มาจากเครือข่ายการเมืองวิถีใหม่ซึ่งมีความศรัทธาในเรื่องการเมืองเชิงศีลธรรมร่วมกัน แต่ละคนย่อมเหมือนเป็นคนจากครอบครัวเดียวกัน เมื่อสมัครเข้าไปอยู่ในพรรคเดียวกันอีก เป็นเสมือนการ “ออกเรือน” แบบรวมหมู่ จึงเป็นหน้าที่ที่ทุกคนต้องตระหนักว่า จากนี้เป็นต้นไป เมื่อตนเข้ามาเป็นสมาชิกของครอบครัวใหม่แล้ว จะต้องรักษาคุณธรรม จริยธรรมและชื่อเสียงเกียรติภูมิของวงศ์ตระกูลเดิม (“การเมืองวิถีใหม่”) เอาไว้ให้ดี อย่าให้เป็นที่ยังเกียดและนินทาลับหลัง อีกด้านหนึ่งต้องสร้างความเป็นทีมที่ดีและเข้มแข็งของครอบครัวใหม่ ทำตัวเป็นแบบอย่าง มีวัตรปฏิบัติที่เหมาะสม อย่างเสมอต้นเสมอปลาย

2

ปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะ การเลือกตั้ง

จากบทความวิชาการและงานวิจัยการเมืองไทยหลายชิ้น ซึ่งประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อชัยชนะการเลือกตั้ง ประมวลได้อย่างน้อย 6 ปัจจัยหลัก ดังนี้

- (1) “การใช้เงินทุ่มซื้อเสียง” จนสามารถชนะคู่แข่ง ปัจจุบันนี้เป็นปัญหาที่หนักหนาสาหัสที่สุดในระบบการเมืองไทยในปัจจุบัน ทีมปฏิบัติงานจังหวัดของเราจะต้องเผชิญหน้าและใช้ปัญญาเอาชนะสถานการณ์นี้ให้จงได้ อีกด้านหนึ่งควรตระหนักกว่านี่เป็นอาวุธหลักของนักการเมืองวิถีเก่า รวมทั้ง สส.ที่ครองแชมป์ในปัจจุบันซึ่งเป็นคู่แข่งคนสำคัญของผู้ทำชิงในทุกพื้นที่ พวกเขาจะใช้อำนาจเงินร่วมกับระบบหัวคะแนนและระบบอุปถัมภ์ (บ้านใหญ่) มากกว่าคู่แข่งทุกคนให้ตกจากเวที
- (2) “กระแสพรรค” เป็นปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญในระดับชาติ ที่ช่วยให้การหาเสียงของผู้สมัครในพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ จากตัวอย่างการเลือกตั้งหลายครั้งในอดีต กระแสพรรคอันเกิดจากนโยบายที่โดนใจชาวบ้านและชื่อเสียงของผู้นำพรรคที่ประชาชนเชื่อถือ ได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถนำพาผู้สมัครโนเนม-หน้าใหม่ เข้าสู่รัฐสภาามากต่อมาก
- (3) “หัวคะแนน” เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในระดับท้องถิ่น ที่จะทำให้ผู้สมัครได้รับคะแนนเสียงอย่างเป็นกอบเป็นกำ โดยเฉพาะเมื่อนักการเมืองวิถีเก่าได้นำมาใช้ผนวกกับพลังอำนาจทางการเงินและอิทธิพลท้องถิ่น ดังนั้น สำหรับนักการเมืองวิถีใหม่ซึ่งเป็นผู้ทำชิงจึงต้องแสวงหาผู้มีอิทธิพลทางความคิดในรูปแบบใหม่ อาทิ Fan Club (FC) และผู้นำชุมชนตามธรรมชาติที่ชาวบ้านเคารพนับถือ (Local Influencers) ซึ่งถ้าผู้ปฏิบัติงานการเมืองสามารถเข้าถึง

ตัวบุคคลที่มีคุณภาพเหล่านี้ ความครอบคลุมพื้นที่และมีจำนวนที่มากเพียงพอ ย่อมสามารถพลิกคุดและเอาชนะได้เช่นกัน

- (4) “นโยบายพัฒนาชุมชนท้องถิ่น” ที่ประชาชนรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสร้าง *กระแสพื้นที่* ให้มีความร้อนแรง แหวกกระแสเงินตราและอิทธิพลท้องถิ่น หากผู้ปฏิบัติงานหรือทีมจังหวัดสามารถเข้าไปนั่งในหัวใจของผู้นำธรรมชาติและชาวบ้านได้
- (5) “**ตัวบุคคล**” ที่พรรคและกระบวนการเลือกตั้งขั้นต้นเสนอให้ประชาชนเลือก ถ้าเป็น “คนที่ใช่” และโดดเด่นในสายตาของชาวบ้าน ก็จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่น่าชัยชนะได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้ามีกระบวนการสร้างนโยบายที่ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ก็อย่างยิ่ง จุด “*กระแสพื้นที่-กระแสบุคคล*” ช่วยให้ข่าวสารเกิดการกระจายตัวไปอย่างรวดเร็ว แบบปากต่อปาก
- (6) “**กลุ่มประชากรอยากเปลี่ยน**” เช่น คนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มอาชีพเฉพาะ กลุ่มศรัทธาทางศาสนา ฯลฯ การเข้าถึงกลุ่มก้อนของคนเหล่านี้มีตัวอย่างความสำเร็จให้เห็นมาแล้ว ในการเลือกตั้งระดับเขตหลายครั้ง ถ้ากลุ่มเหล่านั้นเป็นกลุ่มที่ใช่ และมีมวลที่มากเพียงพอ ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรในเขตเลือกตั้งให้รู้จักผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง จึงมีความจำเป็น

3

สร้างกระแส ความนิยม

กระแสความนิยมที่จะนำพาให้ผู้สมัครสส.เขต สามารถชนะการเลือกตั้งเข้าสู่รัฐสภาได้ ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ

1) กระแสพรรค

เป็นกระแสที่ประชาชนมีความนิยมชมชอบต่อพรรคการเมืองหนึ่ง เป็นบทบาทของผู้นำและองค์กรพรรคส่วนกลางจะต้องมีกลยุทธ์และการดำเนินการที่ชาญฉลาด ซึ่งมีปัจจัยองค์ประกอบที่ควรคำนึง ได้แก่

- ปัจจัยด้านผู้นำ บุคลากร
- พันธมิตรที่เข้ามาร่วมงานกับพรรค กลุ่มการเมืองย่อยที่เข้ามาร่วมเป็นองค์ประกอบ
- ภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือจากสังคม
- นโยบายพรรคที่โดนใจประชาชน
- กระแสสนับสนุนจากผู้นำทางสังคมที่หลากหลาย รวมทั้งผู้นำชุมชนฐานราก

2) กระแสพื้นที่

เป็นกระแสที่ประชาชนในเขตเลือกตั้งหนึ่งจะมีต่อผู้สมัครเลือกตั้งที่เสนอตัวให้เขาเลือก เป็นหน้าที่ของผู้สมัครเองจะต้องทำงานอย่างหนัก

เพื่อให้ประชาชนได้รู้จัก จดจำได้ และนิยมชมชอบ พร้อมทั้งจะลงคะแนนเลือก ซึ่งมีปัจจัยที่ควรคำนึง ได้แก่

- การมีทีมงานพื้นที่ที่เข้มแข็ง น่าเชื่อถือ
- นโยบายพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของทีมพื้นที่ที่โดนใจชาวบ้าน ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของนโยบายเหล่านั้นด้วย
- การเข้าถึงตัว Local influencers ด้วยกระบวนการนโยบายพัฒนาพื้นที่แบบมีส่วนร่วม (เป้าหมาย 500-1,000 คน / จังหวัด)
- การสร้างความสัมพันธ์ที่จริงใจกับผู้นำองค์กรชุมชนและชุมชนเข้มแข็งในพื้นที่ โดยเฉพาะผู้นำในระดับ “ต้นแบบ” (เป้าหมาย 3-5 แห่ง/อำเภอ)

4

พรรคที่ใช้ พรรคที่ชอบ

พึงตระหนักว่า การทำงานใหญ่และยากให้สำเร็จได้นั้น เราไม่อาจทำได้ตามลำพัง จำเป็นต้องค้นหาพันธมิตรที่ไว้วางใจได้และมีเป้าหมายใหญ่ร่วมกัน เรียกว่าพันธมิตรในเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic partner) และร่วมทำงานกันอย่างจริงจัง บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นไว้วางใจ

เคารพในความแตกต่าง ไม่เรียกร้องให้เขาต้องเป็นอย่างไร เราไม่คอยจับผิดเพื่อน ไม่เอาจุดอ่อนเพื่อนมาขยาย ตรงกันข้ามต้องมองหาจุดแข็งของเขาและพยายามหนุนช่วย เกื้อกูลกันอย่างมีหลักการ ให้เพื่อนสามารถแสดงฝีมือได้อย่างเต็มที่ แสดงความชื่นชมยินดีเมื่อเพื่อนได้ชัยชนะ ปลอดภัยให้กำลังใจเมื่อประสบความล้มเหลว

- ในการเลือกพรรคการเมือง “**ที่ใช้**” และ “**ที่ชอบ**” แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นแรก ให้ผู้ประสานงานเขตยุทธศาสตร์และคณะกรรมการหลัก เป็นผู้ร่วมกันเลือกพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ในตลาดการเมือง โดยพิจารณาคุณสมบัติพรรคการเมือง “**ที่ใช้**” จากหลักการและหลักเกณฑ์สำคัญ
- ขั้นที่สอง ให้ทีมจังหวัดและทีมคณะทำงานประจำพื้นที่เลือกตั้ง เป็นผู้ใช้ดุลพินิจกันเองในการเลือกพรรคการเมือง “**ที่ชอบ**”

- เมื่อเลือกพรรคการเมืองพันธมิตร “**ที่ใช่**” และ “**ที่ชอบ**” ได้แล้ว ควรจัดตั้ง-เตรียมการกลุ่มประชาชน โดยเฉพาะญาติสนิทมิตรสหายที่สนับสนุนให้เราเข้าแสดงบทบาททางการเมืองในระดับชาติ เตรียมการสมัครเข้าเป็นสมาชิก พรรค “**ที่ใช่**” และพรรค “**ที่ชอบ**” เมื่อสถานการณ์และ
- ช่วงจังหวะเวลามาถึง ทั้งนี้ก็เพื่อจะไปร่วมสานพลังสร้างการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในระดับชาติด้วยกัน
- เครือข่ายจังหวัดวิถีใหม่มีนโยบายสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานการเมืองของเครือข่ายทุกคน ทุกทีม ให้มีโอกาสนในการลงสู่ศึกการเลือกตั้งทั่วไป
- เพื่อแสดงฝีมือและเก็บเกี่ยวประสบการณ์ โดยพยายามเข้าไปทำงานผ่านพรรคการเมืองพันธมิตร “**ที่ใช่**” และ “**ที่ชอบ**” ทั้งนี้ควรเป็นการเข้าไปทำงานพรรคในลักษณะ “**เป็นทีม**” มากกว่า “**ฉายเดี่ยว**”

กระบวนการ เลือกพรรคพันธมิตรในวิถีใหม่

หลักเกณฑ์สำหรับ พรรคการเมือง “ที่ใช่”

- 1) ไม่สร้างความแตกแยก ไม่สุดโต่ง
- 2) ไม่ใช้เพศนิวส์ ไม่ใช้ความรุนแรง
- 3) ไม่จงใจทำผิด-ทำกายกกฎหมาย
- 4) ไม่มีภาพลักษณ์ทุจริตคอร์รัปชัน

คณะกรรมการแกนนำ เป็นผู้พิจารณา

จากรายชื่อพรรคการเมืองในรัฐสภา
ปัจจุบัน และพรรคการเมืองหน้าใหม่
ที่ประกาศตัวแล้ว โดยรับฟังความคิดเห็น
ของสมาชิกระดับ ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ

บัญชี (1)
พรรคการเมือง “ที่ใช่”

บัญชี (2)
พรรคการเมือง “ที่กำกวม”

บัญชี (3)
พรรคการเมือง “ที่ไม่ใช่”

พรรคการเมือง “ที่ชอบ”

(ข้อเสนอแนะสำหรับทั้งจังหวัด ทีมเขตเลือกตั้ง และปัจเจกบุคคล)

- 1) ต่างฝ่ายต่างต้องการกันและกันด้วยความใจจริง
- 2) มีภาพลักษณ์ที่ดี สามารถไปด้วยกันได้
- 3) มีโอกาสได้ลงแข่งขันในนามพรรค
- 4) รู้สึกมีความอบอุ่น มีความสุข

นี่คือ
พรรค “ที่ใช่” (ของใคร)

และ

พรรค “ที่ชอบ” (ของใคร)

5

หาเสียงใน วิถีใหม่

ในภาพรวม สมาชิกเครือข่ายการเมืองวิถีใหม่ควรเป็นผู้ถ่อมตน สงบ
เสถียรและตระหนักตนเสมอว่า เราคือนักการเมืองหน้าใหม่ อ่อน
ประสบการณ์ ในสายตาของคนทั่วไป เราเป็นเพียงนักการเมืองเกรด D แต่
ก็พร้อมสู้ศึกเลือกตั้งในพื้นที่ของเรา โดยไม่เกี่ยงคู่แข่ง

- หนทางเดียวที่นักการเมืองหน้าใหม่เกรด D จะสามารถสู้อำนาจ
เงินและอำนาจอิทธิพลในท้องถิ่นได้ คือ *การเล่นเป็นทีม* การสู้
แบบ “**ฉายเดี่ยว**” มีโอกาสถูกน็อกได้โดยง่าย โอกาสรอดมีน้อย
ในการลงสู้ศึกครั้งนี้ ไม่ต้องการซูเปอร์สตาร์ที่วิ่งโร่ออกไปให้คู่แข่ง
พาดพิงอย่างง่ายดาย แต่ต้องการทีมที่แข็งแกร่ง สามัคคี มี
ระเบียบวินัย เสียสละและขันอาสาสู้แบบเป็นทีม สู้ทั้งทีม ชนะทั้ง
ในเกมและชนะใจคนดูรอบสนาม
- ต้องสร้าง “**ทีมจังหวัด**” ให้เป็นกลไกในการวางแผนและกำหนด
กรอบเป้าหมายพื้นที่ในการปฏิบัติการ รวมทั้งพยายามวางแผนให้
มีเวลาลงมือทำงานล่วงหน้าในภาคสนาม ให้ได้มากที่สุด
- ผู้นำองค์กรชุมชน ชุมชนเข้มแข็งต้นแบบ และปราชญ์ชาวบ้านใน
พื้นที่ (เป้าหมาย 3,000-5,000 คน ในแต่ละจังหวัด) คือผู้นำตาม

ธรรมชาติกลุ่มเป้าหมาย ที่ชาวบ้านมีความศรัทธา คนเหล่านี้คือ Local Influencers ที่ผู้ปฏิบัติงานทางการเมืองทุกทีมจะต้องเข้าไปให้ถึง เพื่อจะมีโอกาสพลิกเอาชนะอำนาจเงินและอิทธิพลของระบบบ้านใหญ่

- สำหรับวิธีการเข้าถึงกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติในชุมชนเหล่านี้ ลำพัง การเดินเคาะประตู หรือการเอาข้าวของไปแจกอย่างแต่ก่อน อาจใช้ไม่ได้ผล ควรพิจารณาใช้กระบวนการจัดให้มีเวที Dialogue โดยเชิญชวนพวกเขามาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีโจทย์การจัดทำข้อเสนอ “นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” ของชุมชน อำเภอ จังหวัดของเขาเป็นสำคัญ และผู้ปฏิบัติงานของพรรคควรพิจารณาตัวที่จะนำข้อเสนอเหล่านี้ไปผลักดันผ่านพรรคและรัฐบาลต่อไป
- ควรตระหนักว่า **“นโยบายที่ดีที่สุดในการรู้สึกรักของผู้นำชาวบ้าน คือนโยบายที่เขามีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของ”** ทีมปฏิบัติงานพื้นที่จึงใช้โอกาสเหล่านี้เพื่อเปิดตัวและเข้าไปนั่งในหัวใจของเขา เพราะนี่จะเป็นจุดเริ่มที่สำคัญของการสร้าง **“กระแสพรรค”** ในระดับชาติ และสร้าง **“กระแสบุคคล”** ในระดับพื้นที่ไปพร้อมกัน

กระบวนการจัดทำข้อเสนอ
นโยบายสาธารณะที่ประชาชนต้องการ
“ฟื้นฟูพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยชุมชนท้องถิ่น”

6

เลือกตั้งขั้นต้น

เพื่อวางโครงสร้างพื้นฐานภายในพรรคและระบบรองรับกระบวนการเลือกตั้งขั้นต้น (Primary Vote) ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ผู้ขึ้นอาสาสมัครเลือกตั้งของพรรค ควรร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

- เริ่มต้นจากการรวบรวม “ผู้สนใจลงสมัครเลือกตั้ง” ในแต่ละเขตแต่ละจังหวัด เพื่อนำไปสู่การสร้าง “ทีมผู้ปฏิบัติงาน” ประจำพื้นที่ของจังหวัดนั้นๆ (เรียกง่าย ๆ ว่า ทีมจังหวัด)
- ทีมจังหวัด มีภารกิจในการขยายฐานสมาชิกพรรคและผู้สนับสนุนพรรค เน้นสมาชิกพรรคที่มีคุณภาพมากกว่าสมาชิกในเชิงปริมาณ สมาชิกพรรคควรเป็นผู้ที่มีความสนใจทางการเมือง มีความเชื่อมั่นต่อแนวนโยบายและบุคลากรของพรรค สมัครงใจเข้าเป็นสมาชิกพรรค และเข้ามาด้วยความสำนึกในการเป็นเจ้าของพรรค
- เมื่อถึงจังหวะเวลาที่ต้องคัดเลือกตัวบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนของทีมจังหวัดลงสมัครในเขตเลือกตั้ง ควรมีการจัดทำโพลสำรวจความนิยมของประชาชนเป็นการภายในอย่างง่าย ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประกอบในกระบวนการพูดคุย ปรีกษาหารือกันภายในทีมจังหวัด

- ทีมจังหวัดต้องร่วมกันหา “ฉันทามติ” ว่า ในหมู่พวกเราภายในทีมใครคือผู้ที่เหมาะสมและมีโอกาสชนะศึกครั้งนี้ได้มากที่สุด ในขั้นตอนนี้ควรหลีกเลี่ยงวิธีการโหวตหรือการลงประชามติแบบเอาแพ้เอาชนะ เพราะไม่ว่าจะแบบปิดลับหรือแบบเปิดเผย การตัดสินใจแบบแพ้-ชนะเช่นนี้ มักเป็นจุดเริ่มของความแตกแยกในระดับทีมงานและองค์กร
- เมื่อถึงขั้นที่ได้ตัว “ผู้สมัครของพรรค” ว่าใครเป็นผู้ลงสู้ศึกในนามของทีมแล้ว ทีมจังหวัดควร “จัดทัพ” การทำงานเสียใหม่ เพื่อรับมือกับภารกิจการณรงค์หาเสียงเลือกตั้งโดยตรง ต้องทำให้ชัดเจนว่าใครมีตำแหน่งหน้าที่อะไร โดยไม่จำเป็นต้องแก่งแย่งกันเป็นตัวแทนลงสนามอีก เพราะงานการเมืองในวันข้างหน้า ยังมีตำแหน่งหน้าที่ และบทบาทให้แต่ละคนสามารถแสดงได้อีกมากมายและหลากหลาย ทั้งงานในด้านรัฐสภา(กรรมาธิการ อนุกรรมาธิการ ทีมผู้ช่วย ส.ส. และที่ปรึกษา) และงานในฝั่งรัฐบาล (ผู้ช่วยรัฐมนตรี ทีมงาน และกรรมการในองค์กรต่างๆ)
- “เป้าหมาย” ที่ทีมจังหวัดควรทำทลายตนเองและยึดกุมให้มั่น คือ “**ทำอย่างไรจะได้ชัยชนะในทุกเขตเลือกตั้งของจังหวัด และสามารถกวาดเก็บคะแนนปาร์ตี้ลิสต์ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้**”
- ทีมจังหวัดควรร่วมกับคณะกรรมการของพรรค ในการพิจารณากำหนดตัวผู้สมัครในขอบเขตพื้นที่จังหวัดของตน โดยในกรณีที่พรรคต้องการส่งนักการเมืองสาย A ลงแข่งในพื้นที่ใด

ผู้ปฏิบัติงานและทีมจังหวัดควรหลีกเลี่ยงให้โดยไม่มีเงื่อนไข ไม่แสดงความน้อยอกน้อยใจ และควรพิจารณาตัวเข้าร่วมเป็นทีมทำงานผู้คัดเลือกตั้งของพรรคด้วยความเต็มใจ

- กรณีที่พรรคมอบหมายพื้นที่ใดให้กลุ่มสาย D เป็นผู้จัดการคนลงสู้ศึก ทีมงานจังหวัดควรใช้ระบบ “หาฉันทามติ” กันเองภายในทีมเป็นหลัก เพื่อให้ได้ข้อยุติเสียก่อนการทำไพรมารีโหวต
- ส่วนในกรณีที่พรรคเสนอชื่อนักการเมืองระดับ B หรือ C ลงแข่งขันเป็นตัวแทนในพื้นที่ของเรา กรณีเช่นนี้ เราควรยืนยันหลักการที่จะใช้ระบบ Primary Vote เพื่อตัดสินกันตามกติกา โดยแสดงสปิริตความเป็นนักกีฬาให้เป็นที่ประจักษ์

เลือกตั้งขั้นต้น ในวิธีใหม่

รวบรวม

“ผู้สนใจลงสู่ศึกเลือกตั้ง”

สร้าง

“ทีมปฏิบัติงานการเมือง”

ประจำพื้นที่
(77 ทีม 77 จังหวัด)

ขยาย/สร้างฐาน

“สมาชิกพรรค” และ
ผู้สนับสนุน (ที่มีคุณภาพ)

จัดกระบวนการ

เรียนรู้แลกเปลี่ยนและ
แสวงหาฉันทามติกันในทีม

เข้าร่วมพิจารณา

คัดทีมสู่ศึกพร้อมกับ
คณะกรรมการพรรค

กรณี 1

เป็นเขตที่พรรคมอบสาย D
รับผิดชอบโดยตรง

ตั้งเป้าหมาย

ชัยชนะทุกเขตเลือกตั้ง
ทั้งจังหวัด และกวาดเก็บ
คะแนนปาร์ตี้ลิสต์
ให้ได้มากที่สุด

เมื่อกำหนดตัว

“ผู้สมัครของพรรค” ได้แล้ว
ทีมจังหวัดควรจัดทัพใหม่เพื่อ
ภารกิจรณรงค์ศึกเลือกตั้ง
โดยเฉพาะ

กรณีที่ 3

เป็นเขตที่ทับซ้อนกันระหว่าง
สาย B/C/D

กรณีที่ 2

เป็นเขตที่พรรคต้องการส่ง
นักการเมืองสาย A ลงสู่ศึก

7

บริหารงบ เลือกตั้งวิถีใหม่

ในพรรคการเมืองที่เป็นระบบผสมผสาน (Hybrid) อาจต้องบริหารงบประมาณสนับสนุนการลงสู้ศึกเลือกตั้ง โดยแยกเป็น 2 ระบบ ให้ทำงานคู่ขนานกันไป คือ แบบวิถีเก่าและแบบวิถีใหม่ ทั้งนี้เพื่อรักษาจุดแข็งที่แตกต่างกันเอาไว้สำหรับต่อสู้กับคู่แข่งชั้นจากพรรคอื่น

บริหารงบประมาณวิถีใหม่ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

วิถีเก่า

- พรรคสนับสนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานเป็นรายบุคคลผู้สมัครลงทุนเพิ่มเติมตามกำลัง
- พรรคลงทุนเพิ่ม (ตามเงื่อนไขข้อตกลง) สำหรับผู้สมัครทีม A
- พรรครับความเสี่ยงทั้งหมด มีกฎผู้สมัครคำกำไรและไม่ไปรุ่งไร ตรวจสอบไม่ได้

วิถีใหม่

- พรรคสนับสนุนค่าใช้จ่ายพื้นฐานเป็นรายทีมพื้นที่ (จังหวัด)ผู้สมัครลงทุนเพิ่ม ตามข้อตกลงแบบรวมหมู่
- ทีมพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบเงินกองทุนกลางร่วมกัน ทำบัญชีรับจ่ายโปร่งใส คล่องตัว มุ่งชัยชนะด้วยเงินลงทุนแบบพอเพียง
- โนกรณีผล Poll สอแววยกระดับจาก D-C-B-A พรรคอาจสนับสนุนด้วยกลไกจากส่วนกลาง ตามดุลพินิจ

ที่มา พลเดช ปิ่นประทีป, 2565

1) การบริหารงบหาเสียงแบบวิถีเก่า

- หลักการที่ควรดำรงไว้ คือ ระบบสนับสนุน “ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน” เป็นรายบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน โดยเปิดโอกาสให้ผู้สมัครสามารถลงทุนเพิ่มเติมได้ตามกำลังความสามารถของแต่ละบุคคล
- พรรคอาจลงทุนเพิ่มเติมสำหรับผู้สมัครทีม A ตามเงื่อนไข ข้อตกลง เฉพาะราย
- พึงตระหนักว่าการสนับสนุนในรูปแบบวิถีเก่าเช่นนี้ พรรคเป็นฝ่ายรับความเสี่ยงทั้งหมด ซึ่งที่ผ่านมาพรรคมักถูกผู้สมัครจำนวนมากที่เข้ามาแบบ ค้ำกำไร และไม่มีความโปร่งใสในการแสดงบัญชีรับจ่าย ตรวจสอบไม่ได้

2) บริหารงบหาเสียงในวิถีใหม่

- สำหรับกลุ่มนักการเมืองวิถีใหม่ เป็นผู้ที่เข้ามาทำงานการเมืองแบบจิตอาสา ซื่อสัตย์ซื่อตรง และมีจริยธรรม ต้องไม่ทำให้เรื่องเหล่านี้เป็นภาระแก่พรรค
- พรรคควรสนับสนุน “ค่าใช้จ่ายพื้นฐาน” ตามจำนวนผู้สมัครตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยจ่ายให้เป็นรายทีมพื้นที่(จังหวัด)แทนการจ่ายเป็นรายบุคคล ผู้สมัครทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และสามารถร่วมกันลงทุนเพิ่มเติมได้ตามข้อตกลงแบบรวมหมู่

- ทีมพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรค โดยจัดตั้งเป็น “กองทุนกลาง” และมีผู้สมัครเป็นคณะกรรมการจัดการร่วมกัน มีการจัดทำบัญชีรับจ่ายให้โปร่งใส สามารถใช้จ่ายในการทำงานได้อย่างคล่องตัว
- ทีมพื้นที่ต้องทำงานรณรงค์หาเสียงอย่างมีแบบแผน ควรจัดทำ “แผนงานและโครงการ” ในการรณรงค์หาเสียงโดยมุ่งช่วยชนะด้วยเงินลงทุนแบบพอเพียง รวมทั้งมีการสรุปประเมินผลการทำงานและการบริหารจัดการในเชิงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ เป็นรายทีม(จังหวัด)ด้วย
- ในกรณีผล Poll ของผู้สมัครกลุ่มการเมืองวิถีใหม่ในพื้นที่ใด ส่อแววยกระดับความนิยมจากเกรด D ขึ้นมาเป็นเกรด C เกรด B หรือเกรด A พรรคอาจให้การสนับสนุนด้วยกลไกจากส่วนกลางโดยตรงแบบเฉพาะจุด ทั้งนี้ตามดุลพินิจของคณะกรรมการพรรค

8

แผนงานสู่ศึก เลือกตั้ง ส.ส. 2566

1) จัดตั้งชุมชนฐานราก วางพื้นฐานให้มั่นคง

- ชุมชนฐานราก โดยทั่วไปหมายถึง ชุมชนท้องถิ่นในระดับหมู่บ้าน ตำบล และชุมชนในเขตเมืองตามระบบการปกครองท้องถิ่น เป็นพื้นที่ที่กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ของสังคมไทยอาศัยอยู่ ซึ่งในที่นี้ไม่นับรวมชุมชนสมัยใหม่ที่เกิดจากการรวมตัวและติดต่อสื่อสารกันผ่านเทคโนโลยีโดยไม่มีขอบเขตพื้นที่ที่ชัดเจน
- ในชุมชนท้องถิ่นทั่วไปมีผู้นำ 2 ประเภท ได้แก่ **ผู้นำที่เป็นทางการ** คือ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิกและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผ่านระบบการเลือกตั้งตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมายเฉพาะของตน ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ **ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ** ซึ่งมักเป็นผู้นำที่เกิดจากการรวมตัวเพื่อแก้ปัญหาและจัดการตนเองของชาวบ้าน ในลักษณะที่เรียกว่า “องค์กรชุมชน” ผู้นำแบบนี้ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งลงคะแนน แต่มาจากระบบจิตอาสาและฉันทามติหรือความเห็นพ้องต้องกันของกลุ่มชุมชนเหล่านั้น
- ผู้นำที่เป็นทางการเป็นกลุ่มเป้าหมายที่นักเลือกตั้งและระบบอุปถัมภ์ “บ้านใหญ่” ใช้เป็นหัวคะแนนหรือลูกมือในการแจกจ่าย

เงินซื้อเสียง ซ้ำแล้วซ้ำอีกอย่างยาวนาน จนแทบไม่เหลือความบริสุทธิ์ แต่ผู้นำตามธรรมชาติมักเข้าถึงยากและถูกนักเลือกตั้งมองข้าม ตัวอย่างเช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำองค์กรชุมชน และผู้นำชุมชนเข้มแข็งในระดับ “ต้นแบบ” ทั้งหลาย

- อย่างไรก็ตาม แม้ผู้นำชุมชนตามธรรมชาติเหล่านี้จะมีเกียรติศักดิ์ศรีและภูมิปัญญาที่เป็นภูมิคุ้มกันด้านคุณธรรมความดีงาม แต่ก็มักก้อยู่กันอย่างกระจัดกระจาย ปลีกวิเวกจากการเมืองเชิงอำนาจ ดังนั้นถ้าต้องการที่จะอาศัยพลังภูมิปัญญาของท่านมาร่วมแก้ไขปัญหามืองในระดับโครงสร้างส่วนบน ก็จำเป็นต้องชี้ประเด็นความจำเป็น หลักการและเหตุผลที่หนักแน่น รวมทั้งต้องทำงานจัดตั้งทางความคิดกันอย่างเป็นระบบ

2) เวทีนโยบายเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาโดยชุมชน

- กระบวนการมีส่วนร่วมในเวทีนโยบายสาธารณะ เป็นเพียงตัวอย่างวิธีการเข้าถึงกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติในชุมชนท้องถิ่นที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะผู้นำเหล่านี้เป็นผู้ที่พื้นฐานทางสติปัญญาและมีภาวะผู้นำของชาวบ้าน ทั้งปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำองค์กรชุมชน และผู้นำชุมชนเข้มแข็งต้นแบบต่างมีความสนใจต่อเรื่องงานพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวอยู่เป็นทุนเดิม
- ประเด็นนโยบายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและฟื้นฟูเศรษฐกิจฐานรากนับเป็นเรื่องใกล้ตัวและเป็นเรื่อง ผู้นำชุมชนตามธรรมชาติมี

ประสบการณ์ แนวคิดและองค์ความรู้ เมื่อได้รับเชิญเข้าร่วมเวที แสดงความคิดเห็นด้วยการให้เกียรติ อีกทั้งหากรู้ว่าความคิดเห็น ของตนจะมีส่วนในการกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาประเทศก็จะ ยิ่งภาคภูมิใจ ความเชื่อถือไว้วางใจจะเกิดตามมา

- เนื่องจากผู้นำชุมชนตามธรรมชาติเป็นผู้ที่ได้รับความเคารพนับถือ ในด้านความเสียสละและคุณงามความดี ทำให้ท่านมีอิทธิพลต่อ ความคิดของชาวบ้าน อาจเรียกว่าเป็น **Local Influencer** แบบ หนึ่ง สมมติว่ามีผู้นำตามธรรมชาติ 20,000 คน ที่โอกาสเข้าร่วม เวทีนโยบายสาธารณะและรู้สึกเป็นเจ้าของนโยบายเศรษฐกิจฐาน ราก จะส่งผลสะท้อนไปถึงผู้นำองค์กรชุมชน 300,000 องค์กร แบบปากต่อปาก เกิดเป็น “กระแสพื้นที่” และความนิยมต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไปโดยปริยาย

กระบวนการทำงานของเครือข่าย Action Communication

**78 ทีม
จังหวัด**

**400 เวทีนโยบาย
เศรษฐกิจฐานราก
โดยประชาชนชาวบ้าน
20,000 คน**

**20 นโยบายรูปธรรม
จากชุมชน ก่อตั้ง
ฐานล่าง (TOP20)**

**ประชาชนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งในชุมชน
15.0 ล้านคน**

**ผู้นำตามธรรมชาติ
และองค์กรชุมชน
300,000 องค์กร**

**สื่อข้อความ/คลิปสั้น
ผ่านโซเชียลมีเดีย
รณรงค์การเมืองเชิง
ศีลธรรม และนโยบาย
เศรษฐกิจฐานรากที่
ประชาชนต้องการ**

3) ตัวอย่างแนวทางสู่ศึกปาร์ตี้ลิสต์

- ในระบบเลือกตั้งแบบบัตรสองใบแยกกัน เลือกคนที่รัก เลือกพรรคที่ชอบ คณะแนวนปาร์ตี้ลิสต์จึงสะท้อนค่านิยมที่มีต่อพรรคการเมืองโดยตรง ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้เกิด “กระแสพรรค” ได้วิเคราะห์เอาไว้แล้วในบทข้างต้น เป็นหน้าที่ที่ส่วนกลางของพรรคจะต้องดำเนินการ
- ส่วนการทำงานของทีมประจำเขตพื้นที่เลือกตั้งนั้น จะมุ่งเน้นการสร้าง “กระแสพื้นที่” และ “กระแสบุคคล” เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตาม กระแสพรรคกับกระแสพื้นที่มิได้แยกกันอยู่แบบโดดๆ เราสามารถจัดการให้กระแสทั้งสองต่างมีส่วนส่งเสริม สนับสนุนซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี ถ้ามีการออกแบบวางแผนและดำเนินการที่เหมาะสม
- พรรคหรือกลุ่มการเมืองใดที่หวังผลในการชนะเลือกตั้งให้ได้ในจำนวนที่มากเพียงพอสำหรับจัดตั้งรัฐบาล ก็ควรจะต้องส่งผู้สมัครลงสู่ศึกเลือกตั้งให้ได้ครบทั้ง 400 เขต ด้านหนึ่งเพื่อเป็นช่องทางและกลไกในการสร้างกระแสพรรคในพื้นที่และเก็บกวาดรวบรวมคณะแนวนปาร์ตี้ลิสต์จากเขตพื้นที่ให้ได้มากที่สุด อีกด้านหนึ่งเพื่อหนุนเสริมกระแสพื้นที่ให้มีความแข็งแรงมากพอที่จะอ้อมผู้สมัครร.ส.เขตบางส่วน ให้สามารถเข้าสู่รัฐสภาได้อีกด้วย
- ในเชิงการบริหารจัดการ พรรคควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนทีมพื้นที่ สำหรับใช้ในการรณรงค์ในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นกระแสพรรคและเก็บคณะแนวนปาร์ตี้ลิสต์จากพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงโค้งท้ายๆ

ตัวอย่าง **ศึกชิง**
ปาร์ตี้ลิสต์ 2566

ภารกิจทีมส่วนกลาง และสาย A/B/C

- (สมมติ) เป้าหมาย 2.0 ล้านคะแนน จากชุมชนเมืองและกลุ่มก้อนทางสังคมขนาดใหญ่
- ผลิตสื่อข้อมูลสั้น/คลิปสั้น เผยแพร่จากส่วนกลาง และสนับสนุนเครือข่ายพื้นที่
- จัดโซเชียลอิเวนต์อย่างมียุทธศาสตร์ และมีความต่อเนื่อง

ภารกิจสาย D จังหวัดวิถีใหม่ 78 ทีม

- (สมมติ) เป้าหมาย 4.0 ล้านคะแนน
- 400 เขตเลือกตั้ง 928 อำเภอ 7,255 ตำบล 75,086 หมู่บ้าน 2,067 ชุมชน กกม.
- ปัจจัยสนับสนุน 1) กระแสพรรคที่ร้อนแรง 2) สื่อข้อความสั้น/คลิปสั้น 30-50 ชุด 3) งบประมาณกิจกรรมของทีมพรรค @ ... /คะแนน

4) ตัวอย่างแนวทางสู่ศึกเลือกตั้งเขต

- ผู้สมัคร ส.ส.เขต ในส่วนของสายการเมืองวิถีใหม่ทุกคน ต้องเป็นผู้ทำงานหนัก ร่วมผนึกกำลังกับทีมงานพื้นที่อย่างเหนียวแน่น เป็นที่แข็งแกร่ง และได้พิสูจน์ตัวโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งขั้นต้นมาอย่างสง่างาม ดังนั้นเมื่อผู้ใดได้รับการรับรองจากพรรคให้เป็นตัวแทนเข้าสู่ศึกเลือกตั้งในเขตใด เขาก็ควรมีสิทธิ์ได้รับงบประมาณสนับสนุนในระดับพื้นฐาน อย่างเท่าเทียมกัน
- ในเชิงหลักการ ผู้สมัคร ส.ส.เขต ในสายการเมืองวิถีใหม่ไม่ควรทุ่มเทเงินเข้าต่อสู้กับคู่แข่งแบบบ้าเลือด เราควรตั้งมั่น ยึดหลักการเอาชนะอำนาจเงิน-อำนาจอิทธิพลด้วยคุณงามความดีและฐานทุนภูมิปัญญา อาจตั้งเกณฑ์ไว้ใจว่าหากจะต้องใช้เงินสมทบก็ไม่ควรเกินกว่าจำนวนพื้นฐานที่พรรคสนับสนุน หากทำได้เช่นนี้จึงจะสามารถพูดได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่า “**สมศักดิ์ศรี**” ไม่ว่าจะผลจะชนะหรือแพ้ก็ตาม
- อย่างไรก็ตาม พรรคอาจมีนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ยืดหยุ่นพลิกแพลงไปตามสถานการณ์และกลยุทธ์ขององค์กรแกนนำ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเข้าใจและยอมรับได้ เพราะเป้าหมายสุดท้ายที่ทุกคนมีส่วนร่วมกันคือชัยชนะในการเลือกตั้ง และสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ รวมทั้งสามารถเปลี่ยนแปลงคุณอำนาจในรัฐสภาโดยริเริ่มจากฐานล่าง.

ตัวอย่าง คึกซิง ส.ส.เขต 2566

	จำนวนส่ง โดยสมมุติ (คน)	พรรค สนับสนุน ค่าใช้จ่าย พื้นฐาน (บาท)	ทุนสมทบ จากเจ้าตัว (บาท)	เงื่อนไขผ่าน เลือกตั้ง ขั้นต้น
1. ผู้สมัคร สาย A	100	X	ไม่จำกัด	+/-
2. ผู้สมัคร สาย B/C	100	X	ไม่จำกัด	+
3. ผู้สมัคร สาย D	200	X	ไม่จำกัด (+X)	+

ภารกิจเป้าหมายของสาย D

- 1) คะแนนเขตอย่างน้อย 10,000/เขต
- 2) ชนะการเลือกตั้ง ส.ส.เขต 40 ที่นั่ง
- 3) เก็บคะแนนพรรค(ปาร์ตี้ลิสต์)
อย่างน้อย 10,000/เขต

5) ตัวอย่างกรอบภารกิจและห้วงเวลา

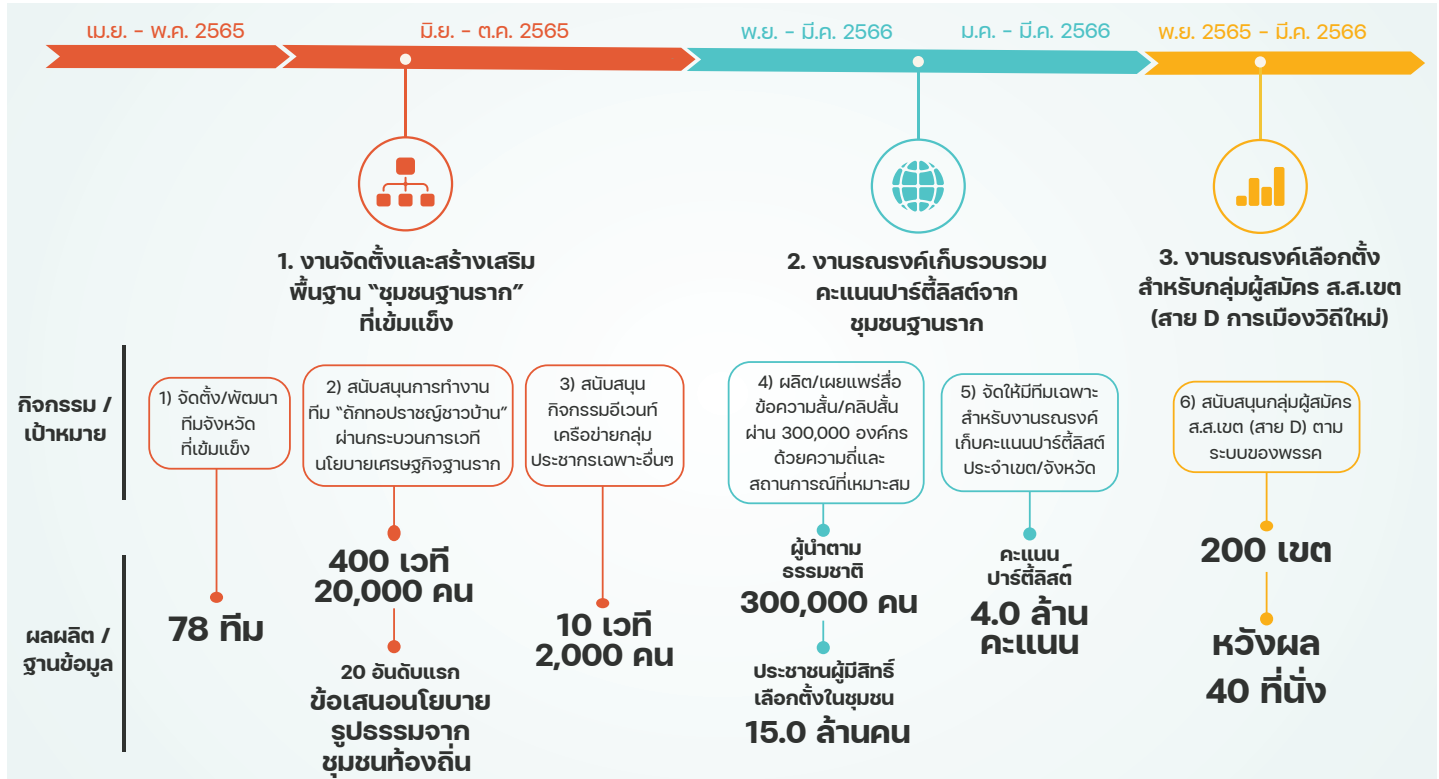
เมื่อภารกิจมีความชัดเจนแล้วว่าจะทำอะไรบ้าง ก็กับกลุ่มเป้าหมายใด ที่นี้ก็เหลือเพียงห้วงเวลา ซึ่งบัดนี้ก็ยังไม่มีการคาดเดาสถานการณ์การเมืองในรัฐสภาและในรัฐบาลได้ว่า จะเกิดถึงทางตันและยุบสภาเลือกตั้งใหม่กันเมื่อใด

แต่สำหรับกลุ่มการเมืองวิถีใหม่และขบวนการปฏิรูปการเมืองโดยประชาชนนั้น เรามีเป้าหมายใช้การเปลี่ยนผ่านอำนาจในการสร้างการเปลี่ยนแปลงและปรับสมดุลทางการเมืองกันใหม่ ดังนั้นยังมีเวลามากที่สามารถเตรียมตัวได้นาน จะอย่างไรก็คงไม่พ้นปี พ.ศ. 2566 ตามวาระ 4 ปีของสภาผู้แทนราษฎร

ดังนั้น อาจแบ่งห้วงเวลาสำหรับการขับเคลื่อนภารกิจได้เป็น 4 ช่วงได้แก่

- 1) จัดตั้งพัฒนาทีมจังหวัด เมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2565
- 2) เวทีถักทอประชาชนชาวบ้าน มิถุนายน-ตุลาคม พ.ศ. 2565
- 3) รณรงค์สร้างกระแสพรรค รองรับคะแนนปาร์ตี้ลิสต์ พฤศจิกายน 2565 - มีนาคม พ.ศ. 2566
- 4) รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ส.ส.เขต มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2566

ตัวอย่าง กรอบภารกิจและห้วงเวลา

สถาบันการเมืองวิถีใหม่
NEW POLITICAL ACADEMY